



ЮНАК

СЕРПЕНЬ — ВЕРЕСЕНЬ 1970 AUGUST — SEPTEMBER



● Ілюстратори цього числа: ст. пл. Христя Велигорська, пл. сен. Тит Геврик, пл. сен. Володимир Пилишенко-Гарпун, Богдан Певний, Троянда. ● На обкладинці: 18-ий Курінь УПУ-ок ім. Олени Пчілки з Нью-Йорку під час дефіляди на щогорічному святі патрона Пласту, св. Юрія. На чолі Куреня курінна, пл. розв. Марта Кандюк. ● У віконці на обкладинці: Пластова відзнака, яку видала Головна Пластова Булава з нагоди кінцевої сесії Пластового Конгресу Другого (ПКД) і 5-ого Збору Конференції Українських Пластових Організацій (КУПО), що відбулися від 4-7 вересня ц. р. в Торонті.

ЗМІСТ

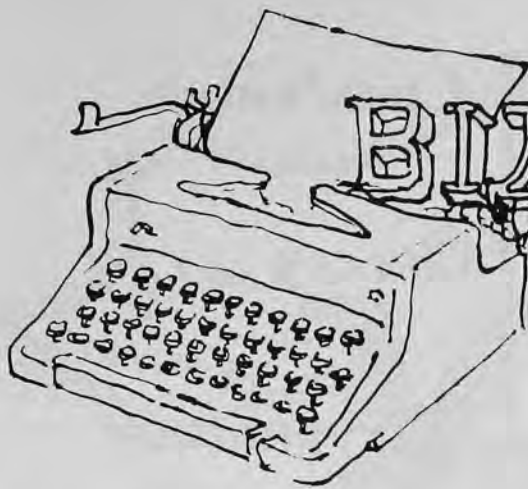
Сторінка

- 1 Н. Білоцерківець: Слово про рідну мову (вірш)
- 1 Р. Бабовал: Феєрія снідання (вірш)
- 1 Від Редакції: Про спомини з мандрівок і таборів та про Сесію ПКД і 5-ий Збір КУПО
- 2 Подруга Гребля: Спом'янімо Оксану Лятуринську!
- 3 Вісті з України
- 4 Збережімо їх у вічній пам'яті!
- 4 О. Пігуляк-Топорович: Лист до Сяні
- 4 А. Ярош: Подруга Мотря
- 6 І. Ясінська: Якими я пам'ятаю Мотрю і Оксану Грушкевичів?
- 6 23 і 26 Наше листування
- 7 Троянда: Три фази мого життя
- 8 Вава: Михайло Длабога — музик і диригент
- 9 Бурх: Зупинка
- 10 Л. Ю.: Нічна пригода Ігоря
- 11 Л. Г.: Альгамбра
- 11 У. Близнак: З далеких стежок (вірш)
- 12 Успіхи наших друзів
- 13 Молоде перо
- 15 Мандрівник: Європа в очах мандрівника
- 15 Бурх: Яким був твій рік у Європі,
- 16 О. Кузьмович: Школа булавних — 1970
- 18 Чи знаєте, скільки нас є?
- 19 і 27 Усміхнися!
- 20 Хроніка пластового життя
- 24 Список датків на пресфонд "Юнака"
- 25 Посмертні оголошення
- 27 Список датків на дарункові передплати

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця крім липня і серпня. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Члени редакційної колегії: пл. сен. Ольга Кузьмович, пл. сен. Тоня Горохович і пл. сен. Омелян Тарнавський. Наліпка: пл. сен. Ярослав Еліїв. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада (у валюті своєї країни) — 6.00 дол., Австралія — 3.50 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 350 пез., Бельгія — 120 бел. фр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н. м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа: у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.



ВІД Р Редакції

Наталка Білоцерківець

СЛОВО ПРО РІДНУ МОВУ

Купана-цілована хвилями Дніпровими,
Люблена-голублена сивими дібровами,
З колоска пахущого, з кореня цілющого,
Із усмішки і слюзи, сонця, вітру і грози
Наша мова.

Як осмута матерів, думи сивих кобзарів
І дівочі перспіви синіх вечорів,
Виплекана веснами і серцями чесними
Наша мова.

І болить душа моя, як недбальця стріну я,
Що цурається рідні, зневажа батьків пісні...
Я ж нащадкам передам материнський світлий дар
І по світу пронесу нашу гордість і красу —
Рідну мову.

(Із «Дніпра» за 1970 р.)



Роман Бабовал

ФЕЄРІЯ СНИДАННЯ

Над ранком принесу тобі на стіл
М'ясисте море, викурене з мушель.
В пісок зарію недогризані громи.
І стануть

дні кругленькі, як горіхи.

Попрошу горобців співати колискової
(Так — тихо, щоб було не зсохла радість).
Я обстригши з дерев'яних рук мох снів,
Наллю

з чекання злиту філіжанку небом.

Прилине вітер на гостину, ти і, може, жук якийсь.
І стіни віддадуть мені лице — дитяче.
Якщо ж випадком знов закашляє десь дзвін,
Тоді лише:

на мить сховаю усміх до кишені.

Лювен, у березні 1970 р.

Дорогі Подруги і Друзі!

Коли у Ваші руки попаде це число «Юнака», більша частина з Вас буде вже після літніх вакацій.

У Вас будуть ще дуже свіжі спомини з таборів і далеких мандрівок по Європі, по Манітобі, по незаних закутинах Америки чи Канади. Вам буде важко вертатися до дійсності й до щоденного, сірого життя.

Тому даємо Вам ще у руки число Вашого журналу повне вражень та переживань із мандрівок і таборів. Хочемо, щоб Ваші думки ще жили недавнім минулим, щоб Ви знаходили в них себе, своїх друзів, щоб Ви знаходили подібні до Ваших, цікаві спостереження. У цьому допомагає Вам Курінь УСП-ок «Буриверхи», а властива його членка, ст. пл. Вава Бачинська з Філадельфії, яка підготувала до цього числа багато цікавого матеріалу.

Для Вас, Друзі і Подруги із південної півкулі, хай цей «Юнак» буде поштовхом до жвавої підготовки пластових таборів на грудень-січень і мрій та, може, і здійснених плянів про далекі мандри до Європи.

В цьому числі ми відмічуємо ще одну подію, про яку всім нашим читачам незалежно від віку і місця перебування треба знати.

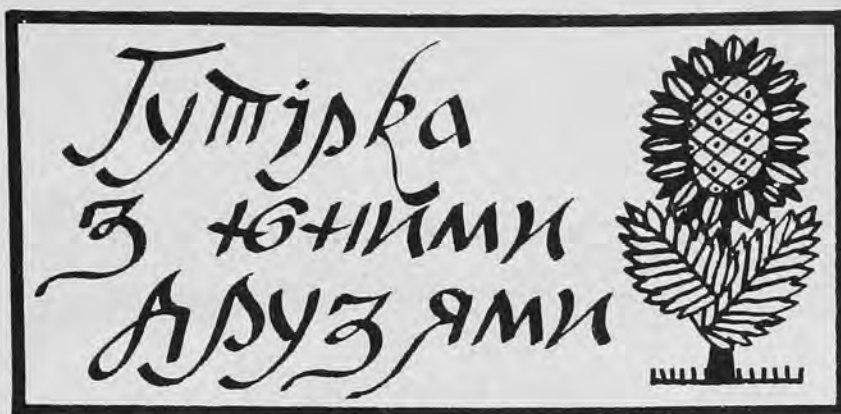
«Юнак» появляється в часі, коли головний пластовий провід давно вже забув вакаційне дозвілля та скликав усіх на ділове і поважне переглянення цілості пластової праці та висновків на найближче майбутнє.

Як ми вже писали в попередньому числі «Юнака», в перших днях вересня (4-7) у Торонто відбувається кінцева Сесія Пластового Конгресу Другого та 5-тий вже з черги Збір Конференції Українських Пластових Організацій.

Ваші провідники і Ваші виховники будуть постановляти, кудю далі іти Пластові і як працювати з Вами і для Вас, щоб були вдоволення і користь. Вирішується Ваша і наша пластова доля на чергові три роки.

Дай Боже, щоб новий найвищий пластовий провід мав силу виконати свої нелегкі завдання, а Ви, наші молоді Подруги і Друзі, йому в цьому своєю пластовою поставою допоможіть!

Ваша редакторка



Спом'янімо

Оксану

Лятуринську

Дорогі Друзі і Подруги!



Можливо, Вам і досі невідома сумна подія смерті сл. п. Оксани Лятуринської, яка стала 13 червня ц. р. у Міннеаполісі, США. Оксана Лятуринська — це унікальний таланти. Вона поетка, скульпторка, малярка. Її писанки, кераміка належать до вишуканих своєю красою

барв, ліній, символів, що промовляють до нас «крізь віки», бо у поетки якесь особливе проникання, «інтенсивне задивлення у минуле», поєднання його із сучасним своєрідною тугою, глибокою, суворою ніжністю, що пливають із вичуття епохи.

Оксана Лятуринська народилася в 1902 р. на Волині. Із 1924 року перебувала у Празі, Чехо-Словаччина. Тут здобула мистецьку освіту. Її вроджена здібність і любов до монументалізму спонукали її присвятитися головним чином (це давало їй можливість заробляти на життя) проектуванню пам'ятників. Вона є авторкою пам'ятників поляглим у Пардубицях, Євгенові Коновальцеві у Роттердамі, І. Біликові в Мільвізанках, А. Животкові в Ашафенбурзі та інших. Виконала також багато погрудь: Т. Шевченка, С. Петлюри, Є. Коновальця та інші; поруч із цим малювала історичні портрети, виконувала скульптурні композиції у різних матеріалах і різною технікою.

Після Другої світової війни оселилась у Міннеаполісі, де тяжко пробивалась крізь життя, борючись із недугами і трудами осамітнення. Та кожний, хто її знав особисто, подивлявся велич її духа, її творчі злети і творчі досягнення.

Оксана Лятуринська — поетка відома як авторка двох високої мистецької вартості збірок поезій: «Гусла» (1938) і «Княжа емаль» (1941), збірки віршів для дітей «Бедрик» (1956) і збірки новель «Материнки» (1946). Поезії О. Лятуринської відзначаються своєрідністю її власного

стилю, довершеністю форми, суворою ошадністю слова, емблематичністю виразу при одночасній мелодійності вірша і барвності малюнку, що стає перед очима читача наче справжня емаль.

Ідейно О. Лятуринська була споріднена із групою празьких поетів т. зв. «вісниківців» (Є. Маланюк, О. Стефанович, О. Ольжич), які «присягали свято на прапори жовто-сині за край свій умирати».

Такі індивідуальності як О. Лятуринська є тими джерелами, з яких живі покоління черпають наче із цілющого джерела силу любови до ідеалів, навчаються розуміти і любити минуле народу і засвоюють його духовність.

Беріть і читайте, Друзі і Подруги, поезії О. Лятуринської, углиблюйтеся в них. Читаючи їх, Ви почуєте, як у Ваших душах відгукнеться багато знайомих струн, тих, що єднають нас із Україною та її минулим. Цим віддамо їй пошану і найкраще вшануємо її пам'ять. Ось поезія, що дихає ніжним смутком і тугою безмежною...

Доріжки саду — в злотних цятках,
Іду по них, як по узорах,
і низку перел ниже згадка
так, наче це було учора.

Ось там під срібним осоком
хтось тугою чекання дише,
а вечір синій і прозорий,
і я спішу дійти скоріше.

А синій вечір — все ніжніший
тепліші цятки на узорах.
Іще біліша стану в тиші,
іще тремкіша, наче хвора.

Ваша подруга Гребля

Друзі і Подруги!

Чим більше буде передплатників, тим кращим буде наш журнал «Юнак». Тому хай кожний чи кожна з Вас: 1) подбає, щоб всі члени Вашого гуртка стали передплатниками «Юнака», 2) приєднає для «Юнака» принаймні одного нового передплатника з-поміж тих Ваших друзів чи подруг, що не належать до Пласту.



ЖИВИЙ ГОЛОС-СПІВ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

У «Літературній Україні» ч. 42 з 29 травня ц. р. появилася стаття п. н. «Живий голос поетеси», підписана Григорієм Нудьгою та Юрієм Сливинським, у якій вони повідомляють, що у зв'язку із підготовкою до святкування 100-річчя з дня народження Лесі Українки, знайдено на одному із фотозаписів запис пісні, яку співала Леся Українка. Автори статті із глибоким хвилюванням подають цю вістку читачам, при цьому пояснюють, що на основі листування Лесі Українки з Філаретом Колессою відомо, що записування це відбулося 1908 року і що його провели Леся Українка та її чоловік Климент Квітка з власної ініціативи, щоб не пропали думи, якщо б їх не записати, бо їх були б забрали із собою у могилу їх носії — українські кобзарі. Леся фінансувала цей запис своїми скромними матеріальними засобами, прохаючи Філарета Колессу не виявляти цього нікому. Як багато це свідчить про духовність поетки!...

«ЖАЙВОРОНОК»

Це новостворений, перший у підсоветській Україні, молодечий хор, метою якого є відродити своїми виступами українські обрядові пісні. Хор відбув свій перший концерт 23 грудня 1969 р. з великим успіхом, а 26 травня ц. р. дав свій другий концерт веснянок. «Дівчата і хлопці» — пише Антонина Гармаш — у «Літературній Україні» ч. 42 з 29. 5. ц. р. — «побравшись за руки, вели танок і співали. Оживали чудові народні традиції, мрійливо ступаючи у сучасність, несучи духовну красу наших предків».

Хор «Жайворонок» створила українська молодь з гарячої любови до рідної пісні, з турботи, щоб не загубилися скарби народної творчості, великої музичної та поетичної краси». А одна із хористок-«жайворонят», описуючи перший ви-

ступ хору у грудні м. р. в листі до своєї приятельки в Канаді, пояснювала успіх хору так: «Нам хотілося заспівати якнайкраще, ми дуже хвилювалися. Але після першої колядки ми почули такі страшні оплески, що були щасливі. Такий великий успіх ми, певно, мали і через аудиторію, яка так сердечно сприйняла наші пісні, нас-«жайворонят».

ПІДГОТОВКА ДО СВЯТКУВАННЯ 100-РІЧЧЯ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

У наступному 1971 році з нагоди святкування 100-річчя народження Василя Стефаника приготують в Україні видання творів цього великого українського новеліста. Молодий графік Іван Остафійчук виготовляє ілюстрації до цього нового видання. Іван Остафійчук уже декілька років на різних виставках чарує відвідувачів своїми мистецькими лінорітмами і монотипіями. Хоча Василь Стефаник — це майстер змальовування селянської розпуки, горя, страждань, малих і великих трагедій селянського життя, то все таки у цих ілюстраціях мистець передає спалахи росянок веселковими колами у красі ліній малюнка. У гармонії їх ми відчуваємо якусь ясну надію на краще...

ЗНАЙШЛИ МЕБЛІ З ХАТИ ІВАНА КОТЛЯРЕВСЬКОГО

З нагоди святкування 200-річчя появи «Енеїди» І. Котляревського ентузіясти зберігання пам'яток по батькові української літератури, довідавшись від бабусі Марії Чундук у Полтаві, що згідно із спогадами у мешканців Полтави повинні десь зберігатися меблі письменника, почали заподатливо їх відшукувати. І ось знайшли їх: комоду, столик, дзеркало та інші речі. За допомогою наукової експертизи устійнено, що цим меблям 140-160 років. Тепер ці вартісні речі можна оглянути в домі-музеї Івана Котляревського у Полтаві.

ЗБЕРЕЖІМО ЇХ У ВІЧНІЙ ПАМ'ЯТІ!...

18-ого липня ц. р. згинули трагічною смертю в автомобільовій катастрофі наші подруги, ст. пластунки Мотря Грушкевич-Бігун із Клівленду та Оксана Грушкевич з Дітройту.

Ці дві незабутні молоді наші подруги — юнацькі виховниці, двоюрідні сестри, були у Пласті від свого юнакування незвичайно активні, а у старшому пластустві безперервно працювали як виховниці, перебираючи такі відповідальні завдання як зв'язкових і кошових у Клівленді та в Дітройті, як також бунчужних і коменданток таборів юначок на терені США, Канади та Німеччини.

Упродовж усіх років своїх студій вони находили час для праці з юначками і у 18-ому Курені УСП-ок «Шостокрилі», до якого обидві належали.

Болюча вістка про несподіваний і який же передчасний відхід з наших пластових рядів у

засвіти наших двох невіджалуваних подруг Мотрі і Оксани глибоко діткнула серця усього пластуства. Вони ж були не тільки зразковими пластунками, з якими ми в'язали стільки надій і плянів у майбутньому пластовому житті, але й творчими та активними в інших ділянках нашого громадського життя, були тими, які у кожному середовищі ставали прикладами до наслідування.

Молоді друзі і подруги, товариші їхнього пластування, надсилають до нас свої спомини про них, деякі з яких оце містимо. Як же ж краще ми спроможні віддати шану Незабутнім Мотрі і Оксані, як тим, щоб зберегти їх у пам'яті старших і молодших пластових поколінь? У пам'яті тривалій і вдячній, розкриваючи те добро, яке променює з їхніх зразкових характерів та з їхнього такого короткого, але такого багатого на пластові «добрі діла» життя...! — **Редакція.**

ЛИСТ ДО СЯНІ

Дорога Сяню!



св. п. ст. пл.
Оксана Грушкевич

Мені здається, що щойно вчора Ти приїхала сюди з Австралії. Я дуже добре пам'ятаю, як Ти прийшла на наші перші гурткові сходи. Ти була весела, оповідала нам про пластунів у Австралії, і ми вибрали Тебе нашою гуртковою. Під час шкільного року ми організували вечірки, прибирали нашу домівку і нетерпеливо чекали на літні табори.

Першого літа ми вибралися у двійку на «Великий Луг» — на табір, що його організувала Пластова Станиця у Чикаго. Пам'ятаєш, Сяню, як ми вночі під час алярму вибирали назву нашого табору «Вітер з України»?

Скільки ми насміялися на цьому таборі, а у дощеві дні ще більше нас чіплялися сміх і жарти. Ми провели так радісно три тижні, які для нас за скоро проминули.

Шкільний рік пройшов швидко, і ми знову дочекалися літніх таборів, але цим разом ми поїхали на «Новий Сокіл» біля Боффала. Ми були розвідувачки, одні із найстарших у таборі, — та думали, що все знаємо. Таля Скочилиас була нашою бунчужною, і ми її дуже любили, бо вона була справедлива, мала багато нових ідей, і в таборі завжди діялося щось нове. А чи пам'ятаєш, Сяню, наше «хрищення», як ми обидві були пере-

ПОДРУГА МОТРЯ



св. п. ст. пл.
Мотря Грушкевич-Бігун

Точно вже не пригадую собі лещатарського табору під назвою «Шус і Шлюс» в Болтон Глен, Квебек, у Канаді, у 1968 році. Чомусь спомини з нього зав'язні в густих сніговіях, з якими я там, на лещатарських з'їздах, так добре запізнався.

Але виразно бачу — попри мене із сніговії переїздить на лещатах бадьора, усміхнена по-стать однієї із пластових подруг — ст. пл. Мотря Грушкевич. З усіх, що там тоді були, бачу її найвиразніше...

Так добре пригадую подругу Мотрю на таборових розмовах-дискусіях. Вона завжди була тією, що вносила до цих дискусій життя. Своїм ентузіазмом та зацікавленням завжди потрапила кожною темою зацікавити нас усіх — табориків.

Пам'ятаю, як при кінці однієї з гарячіших розмов чомусь не допустили подруги Мотрі до слова. Коли розмова скінчилася, подруга Мотря стала у дверях і сказала: «Ніхто не відходить — я ще маю щось сказати» — і своїми словами коротко, розумно і правильно зібрала думки нас усіх, що так довго говорили...

Пригадую теж, як я — наймолодший член «редакційної колегії» нашої таборової газетки — разом з подругою Мотрею «гарячкувався» над дописами до цього біднього числа. Кімната не була ogrivana, дописів було мало, а охочих до

брані за римських послів? А нашу дводенну прогулянку, на яку я вибралася з мішком до снання, в якому була вшита важка ковдра і який я ледве могла нести? А Ти на цій прогулянці віддала свій мішок юнакові, що йшов як наш опікун, і ми обидві тиснулися цілу ніч в моєму мішку.

Веселі і радісні були ці дні. Після повороту з табору ми вправляли легку атлетику і поїхали до Торонта на спортові змагання. Ти брала участь у бігах і скоку, а я в метях.

На черговий рік ми знову поїхали разом на «Новий Сокіл». Цим разом Тая Сkochилас була коменданткою, і ми вернулися додому дуже вдоволені з табору.

Після табору ми приготувалися до Ювілейної Пластової Зустрічі і вивчали виводити гуцульське весілля з танцями та співом, а Ти, Сяню, була тоді наша «молода».

Ми були вже найстаршими юначками і на найближчому «святі весни» наш гурток УПЮ-ок «Скала» перейшов до старшого пластунства. На жаль, Ти мусіла тоді виїхати із Клівленду до Дітройту, де Твій батько дістав працю. Але приходили пластові з'їзди, табори та забави, і ми далі обидві зустрічалися. Ти взялася до праці з юнацтвом, а я з новацтвом.

І так минали роки. Ти поїхала до Франції вчитися французької мови, а я до Німеччини — німецької. І навіть в Європі ми зустрічалися. Ти там тоді зламала на санках ногу, а я, почувши про це, відвідала Тебе у Мюнхені, де Ти перебувала в домі сл. п. пл. сен. Д. Пеленського.

Опісля я була в Тебе у Дітройті. Твої батьки так гарно і мило мене прийняли, що я почувалася немов у рідних.

Тепер усе це вже за нами. Я не можу ніяк погодитися з тим, що сталося. Сяню, бачу Тебе так як перед місяцем на «Писаному Каміні» біля Клівленду. Ти прибігла до нашого авта усміхнена і весела поглянути на мого маленького синочка. Ти бавилася з ним і тепло до нього усміхалася. Такою буду Тебе завжди пам'ятати...

Ані Твоя рідня, ні Твої подруги і знайомі, ні я — ніколи не можемо Тебе забути. Я щаслива, що мала нагоду з Тобою дружити, хоч тепер мені важче ніж іншим зрозуміти, чому саме Ти, така молода і повна життя, мусіла так жакливо згинувати...

Мені так хотілось би, щоб про Тебе знали всі пластуни, щоб ті, які не мали нагоди Тебе у житті пізнати, принайменше тепер про Тебе довідалися. І тому я передаю альбом із світлинами з Твого такого короткого, але такого повного пластового життя до Пластового Музею у Клівленді, щоб пластуни Тебе, Дорога Моя Сяню, ніколи не забули!

Скоб!

Ст. пл. Оленка Пігуляк-Топорович
Клівленд, США

праці ще менше. Але з подругою Мотрею робота йшла швидко і весело — і газетка таки появилася!

Лещатарські табори не довгі, і тому я провів з подругою Мотрею тільки короткий час — але впродовж цього короткого часу я мав нагоду і щастя пізнати справжню людину, із правдивою любов'ю до життя, із справжнім пластовим духом!

Коли я повернувся додому — багато розповідав про таку подругу, що була завжди весела, але теж і готова до поважної розмови, що завжди терпеливо вислуховувала наші «вільнодумні» погляди та відносилася до нас — молодих, як до дорослих людей.

Я часто бачив її ім'я в наших пластових виданнях чи в загально громадських часописах. І тоді я пригадував її і думав про час, коли я знову матиму змогу з нею поговорити чи попрацювати.

Тепер знаю, що цієї нагоди вже більше не буде..., але я знаю, що коли вітер завіє на лещатарських з'їздах густим снігом, я бачитиму засніжену, усміхнену постать, яка вилетить із хмар сніжинкою, — щоб за момент знову сховатись у сніжній завірюсі...

Пл. розв. Андрій Ярош

3-ий Кур. УПЮ-ів ім. гетьм. І. Мазепи
в Нью-Йорку



Ст. пластуни, Мотря і Оксана Грушкевичі, серед членок проводу табору УПЮ-ок на «Вовчий Тропі» 1965 р. Мотря перша зправа у другому ряді (над куріньним знаменом), Оксана друга зправа у найвищому ряді.

ЯКИМИ Я ПАМ'ЯТАЮ МОТРЮ І ОКСАНУ ГРУШКЕВИЧІВ.

Чотири роки тому я перший раз поїхала до пластового табору на «Бобрівці» біля Гартфорду, США. Це був мій перший юнацький табір. Моею коменданткою була тоді подруга Оксана, а бунчужною подруга Мотря Грушкевичі.

Через те, що це був мій перший табір, я дуже сумувала за домом. Я плакала, не їла та пересиджувала у шпиталику, і ніяк не хотіла вернутися до табору.

До мене приходили завжди подруги Мотря та Оксана і мене намовляли вернутись до табору. Я подумала і вернулася, але навіть опинившись у шатрі, я ходила від кута до кута та сумувала. Пам'ятаю, одного дня, під час пообідньої тиші я дуже плакала. Мене побачили подруги Мотря та Оксана, сіли біля мене та почали розповідати про початки свого пластування та про свої перші кроки на пластовому таборі. З їхнього оповідання я дізналася, що вони також тужили та плакали за домом. З того моменту я переродилася. Я стала пластункою!...

Навіть, коли часом пустила сльозу під час маршу, швидко її стирала, бо не хотіла, щоб подруга Мотря побачила її. А вона, повна молодечої радості та снаги, свистком висвистувала такт та енергійно вела табір кожного дня до нових осягів. Вона була душею табору, вона була тією, без якої табір не був би табором.

І прийшов день розлуки з табором і подругами Мотрею та Оксаною. Я їх прощала з усміш-

кою, але мої очі були повні сліз... Я поїхала додому із вдовolenням та вдячністю обом подругам, бо вони не тільки своїм ставленням, але й умінням та любов'ю, яка не мала ані меж ані часу, зробили мене правдивою пластункою. Вони для мене залишилися не тільки виховницями, але і приятельками.

Минали роки... Із пластунки прихильниці виросла я на пластунку розвідувачку. Я вела рій новачок і бажала передати отим новачкам все те, чого навчилася на першому таборі, а в першу чергу оту безмежну любов, яка променювала всюди від подруг Мотрі та Оксани.

Важко передати мої почування, коли я почувала вістку, будучи в Торонті у пластовій крамниці «Плай», що моїх перших таборових подруг Мотрі і Оксани вже не стало між живими. Я не могла погодитися із несправедливим присудом долі... бо я їх знала веселих, життєрадісних, повних нових ідей і думок... а не мертвих.

Для мене подруги Мотря і Оксана були ідеалами у моєму пластуванні. Тому, коли я почувала вістку про їх трагічну смерть, вирішила собі, що постарюсь бути такою пластункою, якою вони були. Може, не досягну навіть і половини того, що вони досягнули і чим вони були, але буду прямувати до того...

С К О Б !

Пл. розв. Ірка Ясінська
Вашінгтон, США

наша пошта

● Дорогі Подруги і Друзі! Посилаємо Вам у прилозі банковий переказ на \$30.00, призначених на 5 дарункових передплат для незаможних пластунів і пластунок. Ці гроші здобули ми в той спосіб, що ми зробили гарну ляльку-гуцулку, продали її на льотерії в часі пікніку, який влаштовував наш Пластприят. З тієї льотерії ми мали 28.00 дол. Тепер останньої неділі, ми влаштовували продаж печива і з нашого заробітку того продажу ми додали ще 2.00 дол., щоб було 5 цілих передплат (\$30.00).

Ми радо читаємо кожного «Юнака», що приходить до нас, тому хочемо, щоб і інші його читали, а, як знаємо, не всі читачі «Юнака» мають змогу заплатити за нього передплату. — Залишаємося із пластовим привітом «Скоб!» — За провід 34-ого Куреня УПЮ-ок ім. 500 Героїнь із Кінгіру в Сиракузах, США, пл. сен. Марія Логаза, зв'язкова, пл. вірл. Оля Опар, курінна, пл. вірл. Рома Зачкевич, писар.

● Вибачте, що раніше не написав та не подякував за гарний випуск червневого числа «Юнака» з денверським матеріалом. Сама подяка ще замало. Отож, щоб зміцнити її чимось реальним, пересилаю Вам чека на суму \$82.50, з того \$12.50 за 25 примірників «денверського» числа «Юнака», які ми від Вас одержали додатково до тих примірників, що їх нормально дістаємо, \$40.00 на пресфонд, а саме: Пластова Станиця в Денвері \$25.00, пл. сен. Іван Костюк — \$5.00, пл. сен. Любомир Колтунюк — \$5.00, п. Андрій Майстрик — \$5.00, а \$30.00 за 6 передплат «Юнака». Ще раз дякую від себе та від усіх членів нашої Пластової Станиці в Денвері за все, що Ви для нас зробили, видаючи «денверське» число «Юнака» (ч. 6-7/70), та бажаю Вам багато успіхів, сил та витривалості, щоб ще довгі роки Ви видавали нам такий гарний журнал, яким є «Юнак». — З пластовим привітом — Скоб! — Пл. сен. Любомир Колтунюк, Денвер, США.

ТРИ ФАЗИ МОГО ЖИТТЯ



Я — червона червнева троянда.

Я росла колись на куші в городі. Я щойно почала своє життя, була у його розквіті. Я мріяла, що буду цвісти і цвісти. Мені безупинно пригадували старші троянди, що вітер подме, дощ упаде, і я зникну зчасом із цієї землі. Та, правду сказати, я їм ніколи не вірила. Я, як кожна наївна молода істота, вірила у якесь безсмертя; була переконана, що я — саме я — непересічна і призначена для чогось більшого. Я вірила, що не зникну от так без сліду.

Старші, уже цілком розцвілі троянди, говорили, що зчасом бджоли вип'ють усі мої соки. Або, що під слідами долі інших троянд — що зірвуть мене людські руки і за хвилину відкинуть, бо... «ось там є ще краща». Буду кілька днів прикрашувати елегантний стіл, а тоді... опинюся у смітнику. Буду на один вечір прибирати балева суконку якоїсь дами і... зів'яну. Час до часу долітали до мене перекази про долі інших троянд — про дотик інших пелюсток ніжними руками, про теплі слова шептані двома устами. Старші троянди усміхались:

— От, вигадки!

Та я і мої молоді подруги-троянди перешиптували ці вістки і мріяли, мріяли...

Вітер віяв — я просила, щоб мене не здухнув. Дощ падав — я просила, щоб мене не змив. Жадібні руки вишукували відповідних прикрас на вечірній стіл — я просила, щоб мене оминули. І мене доля вислухала.

...Вони йшли разом. Ясне червневе сонце гралося барвами його темного і її ясного волос-

ся. Долинав сміх, який закривав і зразу ж підсилював ніяковість 16 літніх юнака і юначки. Він затримався біля куща і сказав: — Чекай! Це щось Тобі.

Його пальці відразу вибрали мене. Я була надто задивлена в них, щоб заховатися, щоб просити — не зривати мене. Але, це не було зривання. Це було ніжне відломлення мене, як частини чогось, щоб... Я опинилася в його теплих тремтястих пальцях, які передавали мене — їй. Не було слів. Були тільки погляди молодих ширих закоханих очей, які зливалися в одне. І цей погляд мав свою мову, свій словник без слів, і мене як свою частину.

Вона всміхнулася. Взяла мене і їхні пальці переплелися довкола мене, коли вони рука-в-руку пішли далі. Ніжність і теплота їх спільного дотику дала мені це друге життя — я чомусь не вмерла. Мені стало мило й природно серед них — якесь нове, інакше життя огорнуло мене, кущеву троянду. Я ним утішалася, я його вітала...

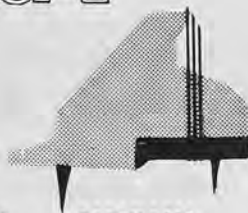
Слова, сміх — все зливалось в одну природну гармонію червненого дня. Як довго це було, не пам'ятаю. Я мов заснула у солодкому сні, якому не було ні початку, ні кінця...

Але зимний вітер збудив мене. Я опинилася на землі. Я тільки встигла тривожно висловити прохання: — «Ні, ні... нехай це не буде мій кінець... Хай я знову знайду теплоту і ласкавість, і розмову тих двох рук». За хвилину щось тяжке сильно придушило мене — це був правдоподібно людський черевик. Я попала у пільму нестями...

Мусіло минути кілька годин, бо надворі вже вечоріло, коли той самий теплий дотик пробудив мене. Вона — ця сама — ніжно гладила мої пелюстки і раділа:

— Ах, я знала, що тебе десь знайду! Я за тобою довго вже шукаю. Не пам'ятаю, коли і як ми розплели свої пальці, і ти випала з моєї руки. Я знала, що заки піду додому, тебе знайду. Хтось тебе притоптав, але ти мені все ще та сама червона троянда. Хочу тебе зберегти... Ти моя червона червнева троянда — квітка моєї першої любови...

Я опинилася на столику під склом у її кімнаті. Тут почалося моє третє життя. Тут, мої червоні пелюстки зблідли, мої зелені листки змінили свою відтінь, але, я не розпорошилася як мої сусіди-квіти. Я черпала своє життя із залишка теплоти того червненого дня. Я все ще була частиною чогось великого, чогось невяяненого, чогось, що має хіба безсмертя.



МИХАЙЛО ДЛЯБОГА — МУЗИК І ДИРИГЕНТ



У Філадельфії дивні події! Під час концерту хору «Прометей» зала заповнена молоддю. Не тільки присутні на залі, але й приблизно половина сорок-членного хору «Прометей» — це молоді люди. Що це за молода революція? Чи,

може, вкінці дійшло до спільної розмови між старшими і молодими? Що це за нове зацікавлення у молодих музикою? Музикологи, психологи, патріоти можуть шукати тисяча і одну відповідь. Однак кожний філадельфієць відповість вам цілком просто: «Це все завдяки нашому Міському».

Хто це — той «наш Міський»? Це не маскот, а жива істота — молодий (із довгою зачіскою, а це вам, молоді друзі, напевно дуже важливе!) диригент хору «Прометей». «Наш Міський» — це Михайло Длябога.

Михайло Длябога прибув до Америки вісім років тому. Народився він на Лемківщині. Довгий час жив у Польщі. Музику почав студіювати в Європі, а після переїзду до Америки закінчив студії диригентури у Коледжі Вестмінстер Кваер. Він співав у квартеті «Каравана» та диригував хором «Трембіта» в Ньюарку. Від 1969 року перебуває у Філадельфії із своєю дружиною, колишньою пластункою Вірою Івашко із Торонто. Із проф. Грудіном працює над власними композиціями і дає приватні лекції. В університеті «Темпл» почав студії над докторатом.

Минуло багато років. Приходили різні люди, гляділи на мене інші, були стиснення інших рук. А «вона» — та сама й уже не та сама. Та що б не було, вона все ще хоч на хвилинку дивиться на мене. Я відчуваю її погляд на собі, бачу її задумане чоло, бачу її тремтясту усмішку...

Нещодавно поклала два рядки вірша біля мене:

«Лиш мрією не стань для мене,
бо це уже на все життя».
Доторкнула мене та усмінулась...

Троянда

Диригенти, яких Длябога подивляє і на яких взорується — це фон Караян із своєю цілковитою дисципліною та Штайнберг із своєю досконалістю. Особисто йому найбільше подобається класика у сенсі модернізму (наприклад Стравінський). Він вважає, що є дуже важливим, щоб передати молодій людині, яка вслухується у хвилево популярну музику, тямку, розуміння і відчуття для цієї класичної музики у сприйнятливій формі. У хорах, вважає Длябога, треба затримати український стиль, але композиція для хорів мусить іти з духом часу. Це допоможе, щоб звук та інтерпретація промовляли до молоді людини, якій треба створити своєрідний, зрозумілий образ і ефект. У своєму чоловічому хорі Длябога прямує до чистої етнічності, яка буде мизикально виявляти характер української мови та українського народу. Це треба здобути разом із чистою технікою виконання — чистою динамікою. Еміграційні обставини — переобтяження щоденною працею, нерозвинені кваліфікації, брак фондів для музичних студій чи праць — утруднюють працю хористам і музикантам.

Музикологам лишаю аналізу і критику. Одначе, хочу Вам, молоді Друзі і Подруги, описати ту питомість, яка створила філадельфієм «нашого Міського». А це його особистість. Веселий, життєрадісний, за словами одного молодого друга-пластуна, члена хору: «відданий, динамічний, симпатичний». «Наш Міський» — це не диригент, що стоїть на подіумі і проводить проби, чи авторитет, який командує сорока головами на сцені. Він людина, яка не тільки мизикально, але і особисто знаходить спільну мову із своїми хористами, від наймолодшого до найстаршого. Він їх друг, що привітає і розговориться, і зацікавиться, і знайде час сісти з хористами при каві. Через те його хористи — це одна зжита група, мов одна велика родина на чолі із Михайлом Длябогою. Через те і їхня праця приємна і згармонізована, помітна у поступі, який робить хор «Прометей» від виступу до виступу.

Диригент вдячний, що проводить саме «Прометеем», який має великі можливості розвитку, а хористи втішаються молодістю динамічною диригентурою. Філадельфійська громада — молодша і старша — з'єднана у своєму ентузіастичному оплескуванні «Міського». Молодь задивлена у свого друга і диригента, який виглядом і настановою підходить до неї, а своїм знанням і хистом насажує її.

Так, філадельфієць шанують, поважають, і люблять свого молодого диригента. Бажаємо йому дальших успіхів у його професії і прохаємо його ще надовго залишитися «нашим Міським».

Вава



ІЗ ПОДОРОЖНЬОГО ЗАПИСНИКА

Сходиш до підземки. Чистий, просторий, ясно освічений вхід. Сходами сходиш униз, і тут зустрічає тебе гурт людей, які маленькими групами ще гуторять. Одні нервово час від часу поглядають на годинника і останній раз починають прощатися. Вони відходять, а інші ще раз і ще раз із сходів махають їм услід своїми руками.

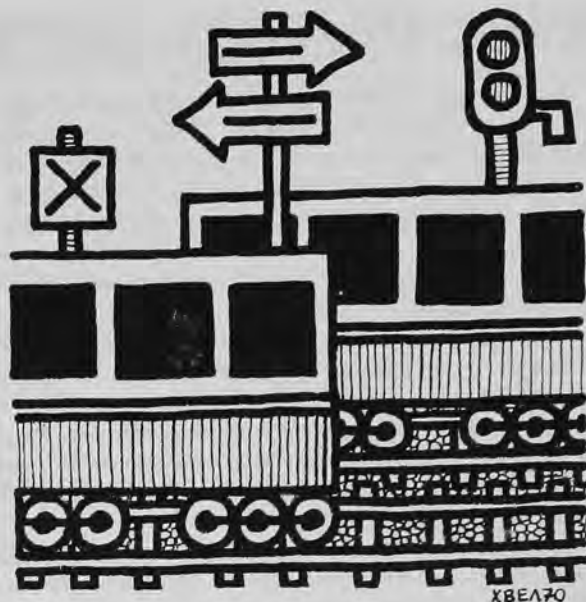


У першій хвилині ця сцена тебе не дивує — це ж бо цілком природна дія на станції. Щойно пізніше, коли підходиш до урядового стола, поволі розумієш, чому це непересічна підземкова станція. Високий урядовець бере твій паспорт. Він вдивляється у твоє обличчя — чи дійсно воно те саме, що на паспортній світлинці. Тобі він видається одночасно і симпатичним і неприступним. Ти хотіла б його спитати: чому це все так? Чому одна половина людей мусить стояти на сходах і вимахувати руками? Твій американський паспорт — це твоя записка, що легкою буде контролю і що легким буде твій перехід через кордон. У цій хвилині ти його і благословиш і проклинаєш. А до молодого, високого урядовця ти слів не знаходиш — просто ніяково всміхаєшся.

Ще хтось оглядає твою торбинку. Хтось питається, скільки грошей ти видала, звідки вертаєшся. Ще раз поглядаєш на людей, які стоять на сходах. Твої широко розплющені очі відрухово запліщуються, — ніби хочуть себе впевнити, що це все не сон, а дійсність. Так, ти на зупинці підземки у Берліні, на тій, що розділює Берлін на східний і західний.

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію "Юнака", подаючи свою давню й нову адресу.



Усідаєш у підземку і їдеш. По дорозі ні тобі, ні твоїм друзям не до розмови. Затерті, зблідлі у твоїй пам'яті образи театру Брехта. Вони уже не важливі, хоч ти так довго мріяла про те, щоб колись цей театр побачити. Зникає теж і почуття здивування, що там вулиці були такі порожні, що бракувало на них у вечірню годину і авт і людей. Ти бачиш тільки ті махаючі руки на сходах станції, ті стурбовані жалісні очі. Ти чуєш лише ще ті прощальні слова. Ця драма сильніша від театру — це драма реальності. І ще раз виринає у тебе те питання: Ч о м у ? Чому, якою справедливістю опинилися вони там, а ти тут? Чому тобі так легко переходити з одного боку на другий, а їм так важко? Чому? Ти б кричала, сварилася...

Нарешті твоя зупинка. Ти висідаєш. Виходиш на широку освічену, переповнену автами і людьми вулицю, яка кипить вечірнім життям Західного Берліну. Ти майже осліплена там яскравими світлами і рекламами; ти майже приголомшена шумом авт і сміхом та викриками молодих. Так, через кілька хвилин ти опинилася «на Заході». Перед тобою силуета відомої церкви в Західному Берліні — Гедехтніскірхе, яку залишили пошкодженою, як пам'ятник останньої війни. Її символіка промовляє тобі тепер ще сильніше, але що з того? Що з тих усіх пам'яток? Чи повернуть вони життя мертвим та знищеним під час останньої війни людям? Чи захоронять вони своїми пригадками людство від чергової війни? Чи направлять вони хоч-би одну несправедливість, хоч-би ту, свідком якої на станції підземки, де сходяться Схід і Захід, ти перед хвилиною була?

Мовчки їдеш вулицею Курфюрстендам в Західному Берліні, попри елегантні каварні, крамниці і льокалі, а твоя голова схилена вниз.

Бурх

НІЧНА ПРИГОДА ІГОРЯ

Усі завжди підсміхалися з Ігоря, бо він був собі таки досить грубенький. Коли доводилось бігати чи скакати, Ігор, хоч не був останнім, мусів вислухувати всякі насмішливі зауваги і поради від своїх друзів, а то й від таборової булани.

— Слоню, рухайся! Ігоре, не стримуй руху! — і тим подібне.

Ігор звик до того і тільки гірко усміхався. Але цього року на таборі хлопці на нього таки дуже завзялись і дуже дошкулювали йому. Чи то вік такий у хлопців чи сприяла такому жорстокому «гуморові» таборова атмосфера — невідомо. Зрештою, таборовики знають, що таке у таборах буває. Правда?

Одного разу Славко розповів членам юнацького гуртка «Рисі», що вночі, коли всі сплять, Ігор ходить до їдальні «під'їдати».



— Ну, це вже вигадка, — не вірили хлопці.

— Хочете піти у заклад? — переконував Славко. — Я правду кажу.

Їдальня табору була за шатрами, під самим лісом. В ній часто залишалось молоко і рештки вечері, а прибирали її кухонні хлопці аж уранці, коли привозили сніданок.

— Припильнуймо! Тоді будемо знати, чи це правда, — врадили хлопці.

— Ну й що тут злого. Я б і сам не раз уночі молока випив, — обороняв Ігоря Юрко. Алеж хлопцям хотілось пожартувати.

Це був гарний липневий вечір. Світив місяць. Після вогника таборовики відспівали «Ніч уже йде» і розійшлись до шатер. Незабаром було чути наказ — «нічна тиша»!

«Рисі» домовились по черзі не спати, а стежити за Ігорем. Як тільки Ігор вийде із шатра, тоді треба йти за ним. А в їдальні, коли він їсти-ме щось, усі разом засвітять на нього ліхтариками.

— Уставайте! Ігор пішов уже! — будив пошепки всіх Славко.

«Рисі» повилазили із шатра і попід кущами прокрадалися у напрямі їдальні. Підійшли зовсім близько і розгорнули трохи гіллячки кущів. На східцях їдальні сидів Ігор. Біля нього стояла обернута вниз ліхтарка і від неї розходилося тільки слабеньке світло.

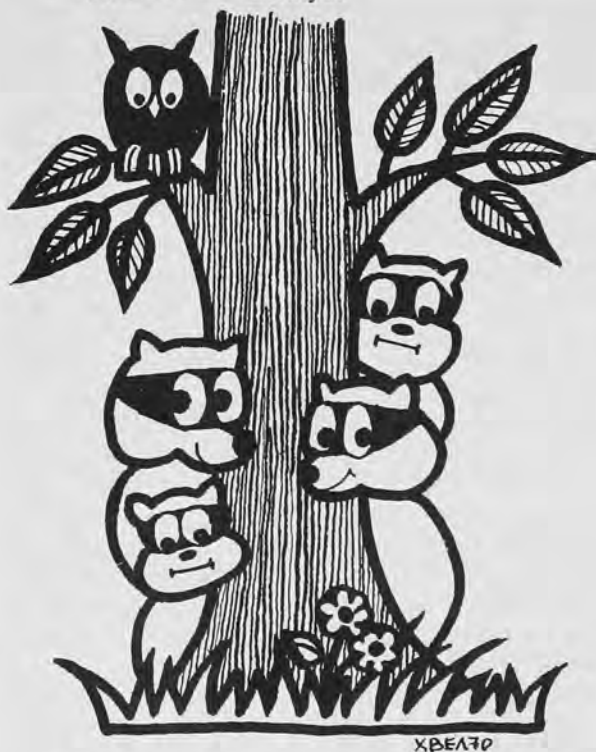
— Ходи, ходи, дуренький, — говорив Ігор і в простягнутій руці наставляв у напрямі дерев шматок хліба. Нікого не було видно....

— Збожеволів, — шепнув Славко.

— Ходи, ходи, — припрошував когось Славко.

Юрко штуркнув Славка ліктем.

— Дивись! — шепнув.



Із-за дерева висунулась гостра голівка ракуна — одного, двох, трьох, чотирьох... Ціла родина — старі і двоє малих.

Ігор кинув легенько шматки хліба — ракуни брали лапками і їли. Кидав усе ближче і ближче. Ракуни підсувались. Ракун-батько, мабуть, підійшов зовсім близько до Ігоря. Тепер Ігор вже хліба не кинув, тримав у руці, а ракун, то майже досягав його, то відсувався. Наприкінці

ІЗ ПОДОРОЖНЬОГО ЗАПИСНИКА

АЛЬГАМБРА

Я бачила захід сонця на горі Акрополіс, я блукала мрячними вулицями Парижу і їла солодку баклаву на ринку у Танжері, але понад усі ці картини у моїй пам'яті залишається палата маврів — Альгамбра. Ця твердиня стоїть як княгиня на горі, а навколо в долині, неначе схилені голови перед нею, рожевіють дахи міста — Гранада.

Ціла палата займає приблизно 35 акрів землі. Вона обгороджена високими мурами і з неї вистає 13 башт. Ріка Дарро відділяє Альгамбру від міста і від гір Гранади звідтіля, неначе ластів'ячі гнізда, виглядають печери, у яких досьогодні мешкають цигани.

Слово Альгамбра по-арабському значить «червона барва». Це, мабуть, тому, що зовнішні мури твердині збудовані із червоно-помаранчевої глини. Ця твердиня збудована в роках 1238 до 1358, і складається із замку, палати і резиденції для служби. Усі ці частини зливаються одна в одну як нота за нотою у східній мелодії. Найстарша частина, тобто замок або Альказаба, вистає у сторону Гранади і, крім головних мурів, майже цілковито зруйнована.

таки відважився і однією лабкою вхопив скибку хліба. Ціла родина добре попоїла і, не поспішаючи, пішла в ліс. Ігор ще сидів. Хлопці тихесенько повертались до шатра, поспішаючи, щоб випередити його, а Юрко засвітив на Ігоря ліхтаркою.

— Ти тут? — спитав ніби здивовано. — А я за тобою шукаю, бо бачу, що твоє ліжко порожнє. Думав, може тобі... недобре, або щось...

Повертались разом, а Ігор пошепки розповідав, як то він заприятелював з ракунами.

У шатрі світилось! Коли Юрко з Ігорем зайшли до шатра — на ліжку сиділи бунчужний і стійковий, а «Рисі» стояли, червоніючи, — «на струнко».

— Де ви всі були? — питав бунчужний.

— В їдальній, — по деякій мовчанці відповів за всіх Славко.

— За чим ви туди ходили? — питав далі.

— Молока хотіли напиться...

Так, ви вгадали. Вранці був «карний звіт». Ой, соромно було «Рисям». Не так перед таборниками, як перед Ігорем.

Л. Ю.

Із цим замком лучиться головна королівська палата. Тут знаходиться славний «корт левів» і «корт мірту». Навколо обох «кортів» чудово різьблені аркади, підперті тонкими білими мармуровими колонами, а стіни викладені керамікою (кафлями) у синьо-жовтих барвах. По середині «корту левів» стоять у колі 12 білих мармурових левів і на плечах тримають фонтану із важкого алябастру. Кожне вікно вирізане у стилі східньої архітектури, а вид на місто прямо відбирає дух. Усюди ростуть квіти і чути приємне дзюркотання фонтан або таємничих джерел.

Яка трагедія для останнього короля маврів, Боабділа, як в 1492 р. (тоді, коли Колумб відкрив Америку) упала Гранада в еспанські руки. Еспанці почали помалу руйнувати Альгамбру. Стіни помальовано, як також місцями поздирано. У 1516 році еспанський король Карло V-тий казав розібрати частину замку і збудував на тому місці на той час модерну палату, яка своїм тягарем псує делікатний вигляд цілої Альгамбри. Аж у 19-тому сторіччі Еспанія побачила вартість старої Альгамбри, і тоді почали відмальовувати те все, що було так ганебно знищене.

Навколо Альгамбри є парк, у якому ростуть троянди, помаранчеві дерева, мірт і спроваджені з Англії липи. Горооди, положені на різних поверхнях із геометричними грядками симетрично піднятими кущами і безмежними доріжками, які провадять неначе в казку...

Далеко за містом між двома горами є місце, з якого видно Гранаду. Легенда каже, що коли маври відступали, король Боабділь зупинився тут, звернувши свій погляд у сторону твердині і гірко заплакав, як побачив востаннє Альгамбру.

Л. Г.

(Із подорожі по Еспанії)



З ДАЛЕКИХ СТЕЖОК

З далеких стежок, за стрілками завзяття
Ми йшли рівним кроком у лаві думок
За покликом мрії, за піснею праці
Ми йшли через гори й течії річок.

Зустрілися разом в чатгемському лісі.
Наплечники повні охоти і мрій.
Поставили шатра — твердині надії
І машт до висот, прапор серця вгорі.

Сокира, лопата, джаган та ідея —
Це виряд увесь до Великої Гри.
При вогнику іскри дружби піднялися
Ми далі в дорогу готові всі йти.

Ст. пл. Уляна Близнак
Нью-Йорк

Із газетки «Школи Булавних» п. н. «Вогні» 1970 р.



СТИПЕНДІЯ МИСТЕЦЬКОЇ РАДИ ЖДАНОВІ РУДНИЦЬКОМУ



Як подала англомовна преса, Мистецька Рада в Оттаві признала Жданові Рудницькому стипендію на завершення студій малярства в Європі в 1970-71 акад. році.

Молодий стипендіат закінчив факультет гуманістичних наук (артс) в 1967 р. у Манітобському університеті у Вінніпезі, здобуваючи диплом бакалавра (Б.А.) з

української мови та літератури, бувши одним з перших, що вибрали таку програму студій у цьому університеті. Паралельно із цим він продовжував учитися малювання і рисування в Мистецькій Школі проф. Катерини Антонович у Вінніпезі, яку відвідував ще з дитинства. Як відмічували критики щорічних виставок цієї школи, Ждан Рудницький уже тоді відзначався оригінальністю тематики, інвенцією в рисунку, різноманітністю в кольористичі та сміливістю в лініях і формі. Рік 1967 був, здається, переломовий і вирішальний у його зацікавленнях і творчому себевистві. Хоч передтим друкував свої літературні спроби в журналах, Ждан залишив поетичне ремесло та перекладницьку діяльність і цілком посвятився малярству. Восени того ж року, він поступив на факультет мистецтва Манітобського університету, а рік пізніше виїхав на дальші студії до Мистецької Академії у Сан Франціско у США. Із початком 1970 р. він пе-

ревіз свої малярські надбання на виставку до Ванкуверу для оцінки мистецького журі Канадської Ради з Оттави. У висліді прихильної опінії цього журі, він дістав стипендію, що йому допоможе завершити студії дипломом магістра в ділянці пластичного мистецтва. Перед Жданом відкривається нове поле мистецького досвіду в європейських столицях та творчого себевиству.

Годиться при цьому відмітити, що Ждан мав не тільки успіх із своєю виставкою в Ванкувері цього року. В 1969 р. він мав виставку у Сан Франціско, а рік перед тим один з його творів був включений в річну виставку канадських малярів у Мистецькій Галерії у Вінніпезі.

Коли брати на увагу здібності Ждана Рудницького з одного боку, а його відданість мистецтву і працьовитість із другого, то треба сподіватися, що нове його досягнення — стипендія Мистецької Ради Канади — дасть йому змогу розгорнути талант та поглибити естетичний смак в оцінці мистецьких вартостей. Ждан, колишній активний пластун-юнак із 7-ого Куреня УПУ-ів ім. Святослава Завойовника у Вінніпезі, є сином проф. д-ра Ярослава і д-ра Марини Рудницьких у Вінніпезі.

О. В.

РОМА ФАРІОН



Це дійсно і радість і приємність відмічувати визначні і понаалпересічні успіхи нашої молоді. Це тим більше, коли молода українська людина вибивається на перше місце і в американських школах, і при тому також своєю живою активністю в українському середовищі здобуває значні особисті успіхи, приносить честь і радість своїм батькам та

цілій українській спільноті.

Молода пластунка, Рома Марія Фаріон, дочка подружжя Марії і д-ра Дмитра Фаріонів із Парми-Клівленд, Огайо, США, може занотувати у своєму щоденнику у травні ц. р. два дуже поважні успіхи у своєму молодому житті.

Перше — це її дипломовий фортепіяновий речиталь. Рома Фаріон, визначна учениця Українського Музичного Інституту класи п-ї Ірини Винницької у Клівленді, виступила 10-го травня ц. р. з власним мистецьким дипломовим концертом перед численною публікою в залі малого театру «Парма Сініор Гай Скул». Цей речиталь з дуже різноманітною і цікавою програмою пройшов з великим успіхом.

А зараз на другий день після цього значного успіху чекало на Рому Фаріон чергове велике

досягнення і відзначення. Клівлендська американська Асоціація «Фі-Бета-Каппа» відзначувала 11 травня ц. р. під час бенкету в готелі «Шератон-Клівленд» з участю декана факультету права Університету Індіани, проф. Вілліяма Б. Горвея, 84-ох найкращих визначних учнів — градуантів, по одному з усіх середніх шкіл великого Клівленду.

І тут знову з признанням треба підкреслити, що Рома Фаріон, єдина українка з усіх 84-ох середніх шкіл у Клівленді, одержала як найкраща найвизначніша учениця школи для дівчат «Бі-монт» почесну нагороду Асоціації «Фі-Бета-Каппа» — спеціальний медальйон, а крім того ім'я Роми вирито на сталій плиті, яка поміщена на виставці у її школі.

До цих успіхів слід додати, що Рома Фаріон закінчила в минулому році Школу Українознавства матурою з визначним поступом, є зразко-

вою пластункою, завершила третю пластову юнацьку пробу на ступінь пл.-вірлиці та одержала третє пл. юнацьке відзначення за добре ведення гуртка пл. юначок «Фіалки» як його впорядниці. Рома відбула кілька пластових таборів, а минулого літа закінчила успішно вишкіл пл. таборових провідниць на «Школі Булавних — 1969» на Бобрівці біля Гартфорду, США. Рома також пробує своїх сил «молодого пера», виказуючи свій хист і здібності у малюванні, поміщеному в таборовій одноднівці «Школи Булавних — 1969» п. н. «Гомін лісу».

Нашій молодій успішній подрузі пл. вірлиці Ромі Фаріон складаємо наші щирі градуляції та побажання: «Ген до висот, понад хвари, Ти керуй свій юний льот!»

Олександр Луцький
діловод преси КПС у США

Молоде перо



Пл. розв. Роман Івашків

Продовжуючи друкування нагороджених на конкурсі юнацтва Пл. Станиці в Нью-Йорку дописів до «Юнака», подасмо цим разом статтю, що здобула 1-ше місце у групі старшого юнацтва в ділянці літературної прози. Автором цієї статті є пл. розв. Роман Івашків з 21-го куреня УПЮ-ів в Нью-Йорку.

Редакція

ЧАР МАНДРІВКИ

Місто... Велике, брудне і гучне. Куди не підеш, всюди мури і камінні хідники. Немає дерев або трави, хіба у парку. Куди не підеш, всюди гамір, шум, крик. Авта, літаки, підземка. Як у великому муравлищі товпляться мільйони людей і поспішають безупинно, не звертаючи уваги на інших. Вітер несе вулицями подерті папери, а з коминів хмарами несеться вгору дим.

Коли надходив час вакацій, батьки заохочують нас їхати на пластовий табір, щоб там відпочити серед природи.

Табір... Пронизливий свисток бунчужного розбуджує заспаних таборовиків. Члени булави підганяють їх на ґруханку. Після неї та сама щоденна рутинна: миття, перевірка шатер, молитва. На сніданок ті самі на твердо зварені яйця і ку-

курудзяні платки. Опісля ті самі гутірки, впоряд і постійні збірки.

Побувши на таборі три тижні, знаєш не лише всіх таборовиків, але навіть кожну сосну, кожний куш, кожний камінь. Надоїдає таке таборування. Цікавішим, далеко цікавішим є мандрівне таборування.

З глибокого, здорового сну пробуджуюсь до щебету пташок. Через верхів'я дерев до шатра впадає проміння сходячого сонця. Жваво вискакую із свого мішка, докидаю кілька полін до вогнища, а сам біжу до гірського потічка митися. Вода холодна, аж ломить кості. Хоч то липень, температура всього 53 ступені. Передімною генген угорі поміж хмарами пробивається верх Маунт Вашингтон. Це ж Зелені Гори у стейті Нью Гемшер. Це мандрівне таборування.

Як море розлилося плесо води. Над водою туман. Десь далеко долітає гудок корабля. На сході небо, розмальоване червоно-рожевою барвою. Здовж берега, зарослого шуварями, з лоскотом вискакують з води шуки. Це канадський беріг ріки св. Лаврентія. Це мандрівне таборування...

Дорога іде стрімко лісом підгору. Дорога утяжлива, здається — безкінечна. Літній, гарячий день. Болять ноги, піт заливає очі, хочеться пити. Нараз ліс кінчається. Перед моїми очима розлилося широке і синє, як небо над ним, — величезне озеро. На ньому десятки, зелених остро-

вів. Це «Лейк Музлемегантик» у стейті Мейн. Це мандрівне таборування...

Сумерк. Перед шатром горить ватра. Її полум'я миготить, а рівночасно смажить зачіплену на дроті, зловлену перед вечором рибу. У гарячому вугіллі печеться бараболя. За короткий час гори вкриває темна ніч. Після вечері залазимо в теплі мішки, а шум верхів дерев заколисує нас до сну. Вже майже у сні чую коло шатра легке тупотіння малих ніг. Це ракуни знову розпочинають свою нічну погоню за поживою. Тиха ніч залила гори Адірондак. Це мандрівне таборування.

Великий, чудовий, цікавий світ...

Пл. розв. Роман Івасиків
21-ший Курінь УПЮ-ів, Нью-Йорк



Роман Бабовал

НЕСПОДІВАНІ СПІВЧУТТЯ

віддам тобі
свої
останні очі,
бо сумерк зараз
надто вибагливий.
а дехто плаче вже,
бо виноград — іще зелений навесні,
бо зорі — ще нагадують скляні
бацилі.

я досі не спромігся угадати,
чим пахне льон і чим смакує попіл.
ти розпустила в морі літо, мов
розплетене волосся;
і альбатроси мимоволі випили
доценту
твоє тіло.

ми надто схожі на осінні заметілі
(бо небо — як грузке болото, повне мертвих слів,
птахів і риб).
ніч продирається між ребра, кинувши
павучі нори.
тоді й не смію говорити про смак солі,
про затривожене підсоння.

і виростають дивні папороті
з твоїх грудей, коли ти для самозбереження
сумуєш над дитиною і піснею,
імен яких не знаєш.

Лювен, у березні 1970 р.



КІТ І ПОДОРОЖНЯ

У горішній кімнаті великого цегляного дому ще світилося, хоча вже був пізній вечір. Там мешкала молода студентка, яка вибиралася у подорож за океан, «на студії». Молода подорожня лаштувалася у далеку дорогу. У її кімнаті був страшний нелад. Розсіяна студентка пробувала якось упорядкувати та запакувати порозкидані речі. Одна валізка була вже запакована та готова до від'їзду, — але не її господиня.

На перший погляд, валізки виглядали дуже дивно, а то і страшно. З одного боку визирав за-каблук чорного черевики, а з другого весело виблискувала синя щітка до зубів.

Але стрівайте, читачі! Це ще не ціла сцена. Крім розпатланої дівчини та неупорядкованої кімнати — були ще її мати, молодша сестра, і щонайважливіше — чорний кіт з білим носиком та біленькими лапками. Цей чорний кіт собі цілком вільно проходився по ліжку (яке було закинене прерізною одежою), по столику і бюрку (на яких було повно різних потрібних книжок і документів). Врешті чорний котик вигідно засів на купі вовняних светерів. Мудрим, спокійним оком він поглядав на домашніх, які «чомусь» творили таку метушню. Він не розумів сміху, який вибухав під час «практичного» замикання валізок, коли молодша сестра сідала на переповнену валізку, а мати перев'язувала її різними ремінцями. Він теж не розумів зажуреного погляду мами, який зустрічався із веселим, неспокійним обличчям її доньки.

Одне, що кота зацікавило і манило — це був великий дзбанок помаранчевого соку, який батько щойно вніс у кімнату та поклав на стіл. Через хвилину головка нашого кота була у дзбанку. Глечик перехилився і помаранчевий сок розлився по документах. Пашпорт, який колись мав блідо зелені листки, був тепер помаранчевого кольору. Випашений кіт стояв збоку — мокрий, перестрашений та занедбаний. А молодша сестра крізь регіт говорила: «дурненька кіця! Та це ж бо вона тільки хотіла побажати «щасливої дороги»...

Пл. юн. Уляна Бачинська

Гурток «Волошки», 4-ий курінь УПЮ-ок
Філядельфія, США



ПОМОЖІТЬ НАМ зробити «добре діло» і перешліть

дарункову передплату

для зразкових, але неможливих юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація





ЄВРОПА

В ОЧАХ МАНДРІВНИКА

Європа — синя, як синяки із наплечника, який ти вже десятий день носиш.
Європа — червона, як напис «Air Mail» на листах, які знаходять тебе місяць пізніше у п'ятій з черги країні.
Європа — рожева, як твої мрії, що таки незабаром зупиняться якесь авто, і не треба буде мокнути на дощі.
Європа — фіолетна, як печатки всіх кордонів, які відбиті на твоєму паспорті.
Європа — помаранчева, як останніх п'ять фенігів, за які треба прожити «до завтра».
Європа — золота, як золото, що виблискує в європейських катедрах і палатах.
Європа — срібна, як дріт, який розділює на двоє Берлін.
Європа — сіра, як той рахунок, який тобі нізвідки заплатити.
Європа — бронзова, як болото на твоїх сходженнях черевиках.
Європа — зелена, як очі голодних котів, що йдуть за тобою вузькими вулицями незнайомого міста.
Європа — чорна, як грудка чорнозему, яку вивозиш з України.
Європа — біла, як студентський записник, що зовсім не записаний під час твоїх бурлявань.
Європа — кольорова, як ті всі соняшні і дощеві, веселі і сумні, щасливі і безнадійні, незабутні хвилини твоєї мандрівки по ній.

Мандрівник

ЯКИМ БУВ ТВІЙ РІК У ЄВРОПІ?

Усідаю до літака. Він заповнюється студентами, що повертаються з Європи. Пасажири різні — одні бородаті, інші в подертих штанах, обчіхманих куртках, з наплечниками, мішками до снання, ще інші елегантні, убрані за найновішими модами Парижу і Лондону. У їхніх утомлених, але задоволених обличчях відчитую різні переживання і пригоди. Вони мені не чужі, і я легко прислуховуюся чи вмикаюся до розмови про те чи інше місто. Зрозуміло, усміхаюся своєму знайомому із учорашнього вечора, якому так вдалося продати свій мотоцикл, щоб заплатити квиток на поворот додому. Двері за ним замикаються. Ще кілька хвилин... мотори... і літак поволі підноситься вгору...

Розмови вриваються. Усі стараються хоч би крізь вікно ще попрощатися з Європою. Хочеться хвилюю відновити і зреасумувати всі пригоди своєї мандрівки. Лондон, побережжя Англії, що так швидко зникає під хмарами, стає символом моєї Європи. Гублюся у думках серед білої імли хмар...

**

Пригадую собі інший вересневий день, коли повна сподівань я від'їздила до Європи. Чи дійсно минув один рік? Десь і колись я втратила поняття часу. У цій хвилині не вмію означити цього слова «рік». Часами здається він мені таким коротким, здається, що лише вчора я покидала Америку, лише вчора мені бажали щасливої дороги...

І тоді, коли згадую те чи інше місто, те чи інше пережиття, мені здається, що «рік» — це таке порожнє, бідне і часово обмежене слово, щоб визначити зміст того всього, що було. І раптом розумію, що найважчим буде для мене питання, з яким буду зустрічатися всюди у США, а саме: «А яким був твій рік в Європі?»... Знаю, що так само, як не вмію собі тепер в'явити цього слова «рік», так само не дам нікому задовільної відповіді на підвище питання. Мені буде завжди бракувати відповідних слів...

А тим часом літак безупинно зближається до побережжя Америки...

Бурх

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й докладно читати, до нього дописувати, приєднувати йому передплатників і збирати пожертви на його пресфонд.

ПРОХАЄМО ЗАПЛАТИТИ ПЕРЕДПЛАТУ

ЗА 1970 РІК

ЗА „ЮНАКА”

6.00 ДОЛЯРІВ!



Школа Булавних - 1970



Учасниці та учасники 1 таборів проводи «Школи Булавних» і «Лісової Школи» біля української церкви св. Івана Хрестителя в Гантері в неділю, 5 липня 1970 р.

До місця, де розтаборилася на «Вовчий Тропі» «Школа Булавних», не легко було зайти. Стежинка попри ліс, нерівна дорога, грізна брама і вкінці поставлена делікатними руками «міських дівчаток» з усіх усюдів США та Канади — здорова міцна кладка. Вона, як писали учасниці у своїй газетці, промощувала дорогу від серця до серця...

За кладкою вітала огорожена таборовичками дика рожка з пуп'яшками, на розцвіт яких чекала ціла «Школа Булавних».

Позаду шатер велика соняшна поляна, на краю якої примістилася кухня, що дозволяло кухонним збирати у вільному від варення часі запашні, дикі суниці й китиці чорнобривок, що завжди прибирали таборову ідальню.

Усе, що було збудоване в таборі — це була робота самих таборовичок — тож початок двотижневого таборування не був легкий.

Не були легкі і дальші дні «Школи Булавних», переповнені щертю зайняттями, гутітками і підготовкою завдань. Але ж вони — це майбутні члени проводів таборів для юначок, і мусять добре вивчити свої відповідальні обов'язки. Недаром назвали вони себе «апостолами Юлька» — бож підручник таборування, який написав пл. сен. Юліян Крижановський, був для таборовичок «Лісової Школи» «альфою і омегою».

**

Єдиний день загального дозвілля і відпруження від цього інтенсивного пластування — це неділя 5-го липня, коли всі без виїмку учасниці та інструкторки вирушили автобусом на відвідини «Лісової Школи».

Ці відвідини попередило багато приготувань, неспокою і радісного вичікування. Це ж була перша така в історії цих вишколів зустріч.

У висліді дівчатам прийшлося сигналізувати до «Лісової Школи», що «ми вже тут» і ждати рівно годину на появу цих вимріяних «панів світу» з «Лісової Школи».

Але відтак таборовики і таборовички обидвох «шкіл» стояли поруч себе у рівних рядах у прегарній церкві Гантеру, робили спільні світлини біля церкви і оглядали мистецьку виставку Едварда Козака.



Учасники та учасниці і таборів проводи «Школи Булавних» та «Лісової Школи» на зустрічі в Гантері 5-го липня 1970 р.

А вкінці кожний учасник «Лісової Школи» був відкомандований до однієї із «булавниць», щоб перевести її через бистру річку, яка відділює «Лісову Школу» від цивілізованого світу.

Найбільший між пластунами дістав почесне призначення перенести великий шоколадовий «торт», що його пластунки спекли для всіх членів зустрічі.

**

На жаль, день зустрічі проминув швидко, і розспівані, розміряні дівчата повернулись до своїх обов'язків. Але й у цих дальших, виповнених таборовою програмою до пізньої ночі днях, були години відпруження, радісного співу і сміху. Були веселі танці біля таборового вогника і хвилини задуми біля вечірньої ватри. Були проби спортивної вправності для членів проводу, в яких навіть



Гурток «Школи Булавних» ч. 2. Зліва до права стоять: І. Венгльовська, О. Пелех, Б. Качала, Д. Вітюк, Р. Панчук, Р. Шандра, Р. Тимяк.

«подруга Ольга» мусіла скакати через шнур, — і були завзято складані веселі коломийки про життя табору, призначені до таборової газетки.

Ах, ця таборова газетка! Скільки недоспаних годин, скільки напруги вона всіх нас коштувала, а найбільше, здається, її редакторку Уляну й її ілюстраторку Ірку.

Але вкінці «Вогні» (така назва одноднівки) зосвітили своєю золотистою обгорткою у руках таборовичок. На їхніх сторінках залишилися записані всі переживання, думки, спогади, вірші учасниць «Школи Булавних» — одним словом усе, що сталося в цих двох тижнях таборування.

Важко було зустрічати останній день спільного таборування. Важко ставати до останнього іспиту, чекати на виследи точкування, прощатись з тими, з якими подружились і знайшли спільну мову.

Прийшлося розбирати мозолями поставлені таборіві споруди, звивати шатра, щоб «сліду не залишилося» по нас.



Учасниці «Школи Булавних», пл. розв. І. Венгльовська та Б. Роздольська, садять диві рожі на гробі св. п. пл. сен. Юрія Федоровича.



Провід та учасниці «Школи Булавних» на «Вовчій Тропі» 1970 р.

З такою ніжністю хоронені кущики диких рож помандрували на недалекий, сільський цвинтар, прикрашувати гріб коменданта численних пластових таборів — Покійного Джека, а зелене гілля, що вкривало таборову браму, підсилюло «вічний вогонь».

Останній нічний алярм для прощання біля ватри та останнє опущення прапору на закритті табору.

Мені назустріч іде завжди весела і говірлива хорунжа — Христя. Цим разом мовчки і повагом складає в мої руки наш прапор. Беру, щоб заховати до ще одного літа, до чергової «Школи Булавних», щоб знову ми гляділи щоранку, як він пнеться вгору і вказує напрям нашим вибраним до найпочесніших завдань пластункам.

О. Кузьмович

Чи Ви вже вирівняли передплату?

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошина

Astro Travel Service



2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

ЧИ ЗНАЄТЕ, СКІЛЬКИ НАС Є?

У нашій передовій статті «Від Редакції» та в попередньому числі «Юнака» ми звернули увагу наших читачів на події у нашій пластовій організації, що відбудуться від 4 до 7-ого вересня ц. р. в Торонті, а це закінчення Пластового Конгресу Другого і на 5-тий Збір Конференції Українських Пластових Організацій, до якої належать усі наші пластові організації у вільному світі.

Ми певні, що не всі наші читачі знають добре, де у світі діють українські пластові організації та скільки нас усіх пластунів є.

Отже, за станом на 31 грудня 1969 р. у вільному світі є 7,354 пластуни і пластунки. Дивним дивом, коли поглянемо на стан членства нашого Пласту з 31 грудня 1967 року, то він докладно такий самий, і також на цей день було 7,354 пластуни і пластунки. Зате в 1968 р. було на 20 більше — усіх разом 7,374.

Пластові організації діють тепер у шістьох країнах вільного світу. Найбільше пластунів є у США, бо аж 4,363, а найменше в Аргентині — разом 110 пластунів і пластунок.

Юнаків у цілому світі є тепер 1,461, а юначок 1,522 — як звичайно дівчат є більше, і то не лише серед юнацтва, а також серед новацтва і старшого пластуна. Здається, лише у пластовому сеньйораті перевищують кількістю чоловіки.

Кількість новаків зменшилася від 1967 року на 50 і так само кількість новачок. Зменшилася на 40 кількість юнаків, а юначок лише на 3. Зате від 1967 р. зросла кількість старшого пластуна і пластового сеньйорату.



ЧИСЕЛЬНИЙ СТАН ПЛАСТУНІВ У СВІТІ

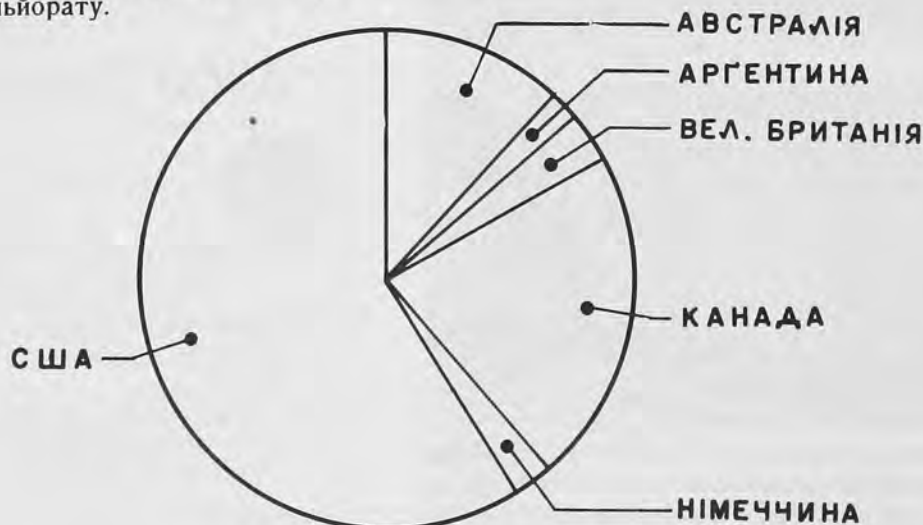
за станом на 31 грудня 1969 р.

УЛАДИ

новаків	904	—	12.3%
новачок	1,003	—	13.6%
юнаків	1,461	—	19.9%
юначок	1,522	—	20.5%
ст. пластунів	662	—	9.1%
ст. пластунок	688	—	9.4%
сеньйорат	1,114	—	15.2%
разом	7,354	—	100.0%

КРАЇНИ

Австралія	882	—	12.0%
Аргентина	110	—	1.5%
Вел. Британія	224	—	3.3%
Канада	1,589	—	21.6%
Німеччина	166	—	2.3%
США	4,363	—	59.3%
разом	7,354	—	100.0%





УСМІХНИСЯ!

Як наша пластова молодь розуміє вислови своїх батьків і пластових провідників?

(Із газетки «Сліди Розбань» 19-ого Куреня УПЮ-ів ім. Митрополита Андрія Шептицького в Рочестері)



Ти фраер...

А ця баба як грім...



Ця дівчина як цукорок...



Зламане життя...



Він старий як гриб...



СПОРТИВНИЙ ТУРНІР В САСКАТУНІ



Учасники турніру від Пласту з провідником турніру, пл. сен. о. В. Івашком (перший зправа вгорі). Капітан пластунок у першому ряді друга зправа, пл. уч. Геня Ковальська. Капітан пластунів у горішньому ряді другий від ліва Павло Коваль (в окулярах). Посередині на кріслі є "чаша найкращої дружини", а на підлозі 4 трофеї і 5 менших особистих нагород.

Заходами Української Католицької Катедральної Парафії св. Юрія в Саскатуні вже від 5-тих років відбуваються щорічні спортивні турніри. У просторій гімнастичній залі Осередку Молоді Катебри св. Юрія українські спортивні дружини змагаються за першість у чоловічих і жіночих конкуренціях кошівки, відбиванки, столової ситківки і бадмінтону. Цього року започатковано теж хлоп'ячу гру гокею на підлозі.

У спортивному сезоні 1969/70 року брали участь спортивні дружини таких організацій: УКЮ Катебри св. Юрія, УКЮ парафії св. Петра і Павла, МУНО і Пласт. Учасники та учасниці турніру зма-



Дружина кошівки саскатунського Пласту. Від ліва, перший ряд: Роман Сиваник, Павло Коваль і Іван Коваль, другий ряд: Богдан Овчар, Богдан Баран, Богдан Жеребецький, Юрій Жеребецький та суддя

Ришард Гешп.

галися за здобуття 8 трофеїв і за чашу найкращої дружини. Пласт здобув 4 трофеї, а саме у чоловічій відбиванці, столовій ситківці і бадмінтоні та мішаний парі бадмінтону.

Висліди поодиноких конкуренцій були такі:

1. ЧОЛОВІКИ ● Кошівка: 1. УКЮ Катебри св. Юрія, 2. Пласт, 3. УКЮ парафії св. Петра і Павла.

● Відбиванка: 1. Пласт, 2. УКЮ парафії св. Петра і Павла, 3. УКЮ Катебри св. Юрія. ● Столова ситківка: 1. Пласт, 2. УКЮ парафії св. Петра і Павла, 3. МУНО.

● Бадмінтон: 1. Пласт, 2. УКЮ парафії св. Петра і Павла, 3. УКЮ Катебри св. Юрія.

2. ЖІНКИ ● Відбиванка: 1. МУНО, 2. Пласт, 3. УКЮ Катебри св. Юрія. ● Столова ситківка: 1. УКЮ парафії св. Петра і Павла, 2. МУНО, 3. УКЮ Катебри св. Юрія. Пласт не брав участі.

● Бадмінтон: 1. МУНО, 2. Пласт, 3. УКЮ Катебри св. Юрія.



Учасники вечора передачі трофеїв. Сидять на підлозі — переможці гри гокею. Сидять на кріслах — представники організацій і жертводавці трофеїв. Вгорі — частина учасників турніру.

“Свято весни” починається біганням, пакуванням і шуканням вираду, який цілий рік валяється десь так близько, а тепер, коли його треба, не показується.

Настає ранок. О 5-й родині розбуджує мене будильник. Хоч як не хочеться покидати тепле ліжко, але здаю собі справу, що як не встану, прогавлю автобус на “Свято весни”.

Встаю, снідаю та їду до пластової домівки.

Після двогодинної їзди ми на місці, у стейтовому парку, де має відбутися свято. Юнаки і юначки розбігаються. Одні ставлять шатра, інші копають лятрини. Мені як кухареві, приходится ставити кухню.

Вкінці табір стоїть. Після обіду приходять зайняття і теренова гра.

Вечоріє. Нагло спалахнула ватра. Лунає спів. Після слова нашого станичного промовляє станичний Балтімору, юнацтво якого завітало до нас. Ватра продовжується, чути спів, сміх і викрики: “гарно, гарно, дуже гарно”...

Пролунало “струнко” — ватра кінчається піснюю — “Ніч вже йде”. Надходить нічна тиша, але чомусь вона не дуже тиха. Юнаки і юначки ще далі перегукуються. Аж над раном настає цілковитий спокій — тільки дерева ще далі шумлять.

3. Мішані пари бемінтону. 1. Пласт, 2. УКЮ Катедрі св. Юрія, 3. МУНО.

Кінцеві висліди змагань виказали велику перевагу Пласту в Саскатуні в такому порядку: 1. Пласт 149 точок, 2. УКЮ парафії св. Петра і Павла 100 точок, 3. УКЮ Катедрі св. Юрія 96 точок, 4. МУНО 81 точок.

Переможцем став Пласт і здобув чашу найкращої дружини турніру. Треба відмітити дуже гарну спортсменську поставу і завзятість молодих пластунок з Гуртка Юначок “Синички”, які у всіх конкуренціях зайняли друге місце. Осяги Пласту треба завдячувати розумній і дбайливій опіці капітанів дружин, для хлопців пл. розвідувача Павла Ковала, а для дівчат пл. учасниці Гені Ковальської.

Турніром проводив пл. сен. о. Володимир Івашко, голова Пластової Групи в Саскатуні.

СПОМИН ЗІ “СВЯТА ВЕСНИ”



У днях 29, 30 і 31 травня ц. р. на пл. оселі “Вовча Тропа” в Іст Четгем, США, відбулося, як щороку, величаве Свято св. Юрія. Цього року воно було під проводом Куренів УСП-ів і УПС “Хмельниченки” та куреня УСП-ок “Чорноморські Хвилі”. На горішній світліні бачимо початок дефіляди юнацтва на чолі з оркестрою 3-го куреня УПЮ-ів ім. І. Мазепи з Нью-Йорку. — На світліні долішній бачимо роздачу нагород на закінченні свята. Роздас ст. пл. Дарка Чайківська, ЧХ, побіч неї комендант свята весни, пл. сен. В. Бакалець, ХМ.



“Вставання”! — кричить чергова. Помалу табір приходить до життя. Після сніданку та Служби Божої як на біду зачинає падати дощ. Він швидко переміняється у зливу. Шатра падають, наплечники намокають і мішаються з болотом. Юнаки, користаючи з нагоди, “летять” до дівочого табору як мухи до меду. Хоча всі нарікають на невигоди, але в кожного одна думка: як може бути “Свято Весни” без дощу? Кухарі розвели руки. Все мокре, годі запалити вогонь. Приходиться ладити обід із хліба з мармелядою та з овочів.

Вкінці наказ усім — готувитися до від'їзду. Табір швидко пустіє. Лишилося лише вугілля із ватри і збита трава, де бігали пластуни. На цьому місці знову тиша, лише трави і квіти шумлять, згадуючи своїх недавніх голосних гостей.

Пл. розв. Леся Трипупенко
Гурток “Конвалії”, 4-тий Курінь
УПЮ-ок Філядельфія, США



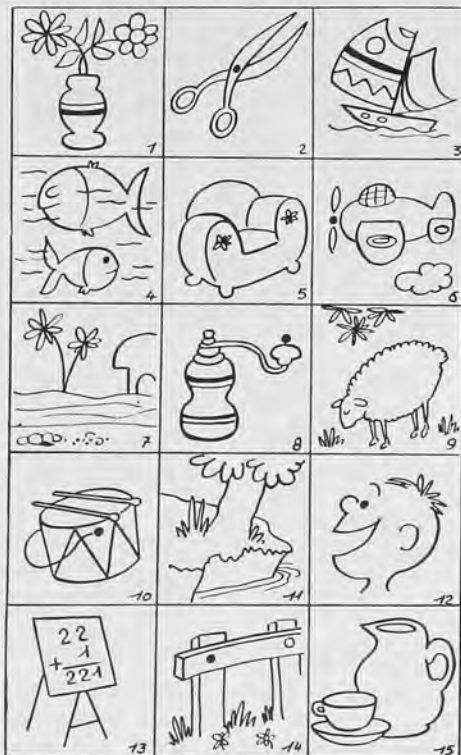
СВЯТО ВЕСНИ У КЛІВЛЕНДІ



30-го і 31-го травня ц. р. у Клівленді відбувався великий з'їзд чотирьох пластових станиць на оселі "Писаний Камінь". На ці дні з'їхалися пластуни з Вашингтону, Дітройту, Льорейну і Клівленду, щоб ушанувати патрона Пласту, св. Юрія. Щастя усміхнулося табору-

ЧИ ВИ СПОСТЕРЕЖЛИВІ?

Наш рисівник на цій таблиці зробив у 7-ох із цих 15 рисунків цей самий значок. Вгадайте — який!



Розгадка: Це з чорна точка є чорна точка. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ.

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя; Допомога окалічним і немічним членам; Стипендії і стипендійна допомога студіючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в англійській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 266-1775 або до Гловної Канцелярії УРСюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

викам, бо погода була чудова і тепла.

Святкування почалося відкриттям та піднесенням прапорів після обіду. Опісля всі пластуни пішли на теренову гру, де вони мали нагоду познайомитися між собою.

Увечорі була велика ватра. Юначки із Клівленду зі смолоскипами в руках виводили хорівід, співаючи старовинну пісню із княжих часів і під час цього запалювали ватру. Це було оригінальне і настроєве, і дуже приємно вплинуло на присутніх.

Програма ватри була різноманітна. Був монтаж, деклямація, українські танки, виконані новацтвом з Клівленду, скечі та пісні. Ватра тягнулася до пізньої ночі, і навіть ніхто не хотів відходити, бо ніч була тепла і настрій приємний.

На другий день уранці відбувалися всі спортові імпрези. У бігах такі пластові станиці виграли перші місця: Вашингтон — старші юначки, Дітройт — юначки і молодші юначки. Юначки і юначки із Клівленду виграли всі відбиванкові змагання.

Опівдні була відправлена польова Служба Божа, а опісля відбуло-

ся закриття "свята весни". На закритті оголошено загальні виследи в точкуванні всіх таборів. У коші пластунок виграв Дітройт, а в коші пластунів — Клівленд. Крім цього відбулася ще церемонія переходу до юнацтва, старшого пластуництва, були відзначення, іменування тощо. Після обіду всі роз'їздилися додому та обіцяли вернутися назад до нас, бо їм дуже сподобалася наша пластова оселя "Писаний Камінь".

Пл. розв. Адя Телішевська
28-ий Курінь УПЮ-ок ім. кн. Ольги
Клівленд, США



Будьте ПЕРЕДплатником,
а не ПІСЛЯплатником

« ЮНАКА » !

Тому

ЩЕ СЬОГОДНІ

вишліть 6.00 дол.

як передплату на 1970 рік.

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

Відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- * Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки * содові води
- * морозиво * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
- * шкільні і канц. приладдя * українські і чужомовні часописи.

«Веселка» є улюбленим місцем зустрічів нашої молоді!

ПЛАСТОВИЙ БАЗАР У КЛІВЛЕНДІ



Питання: Що потребує кількомісячної підготовки, а опісля в одному дні зникає? Над чим юначки довгий час працюють, що дуже переживають і чим "страшенно" журяться?

Відповідь: Річний пластовий базар.

Коли у дні свого базару юначки стоять спокійно і усміхнені за свої-

ми станками з різними товарами, ніхто б не подумав, скільки муки і труду вкладено в одну вишиту подушку чи в одну писанку. Подібно було 8 березня ц. р. у Клівленді, коли курінь юначок ім. княгині Ольги влаштував свій базар.

З великим ентузіазмом кожний гурток приготував свій стіл. Гурток "Барвінок" вибивався своїми гарно вишитими подушками. Також вони мали на розіграшку випалюваний портрет Тараса Шевченка, який виконала одна юначка.

Гурток "Свшан-зілля" також помистецькому зарепрезентувався на базарі. Юначки мали сорок українських писанок, які вони самі написали. Крім цього дуже гарно виглядали бронзові ведмедики в гуцульських кожухах і капелюшках та люкровані бабки власної роботи.

Гурток "Чайка" був дуже "економічний" у праці, але зате оригінальний. На столі були дрібні ви-

шивані речі, образки з українськими краєвидами у рамках та кольорові баньки-"свинки".

Гуртки "Русалки" і "Фіалки" також написали своїми працями, як ручно робленими маками, випханими звірятками та іншими цікавими речами.

За свої праці два гуртки були відзначені. Гурток "Свшан-зілля" одержав нагороду за мистецькість своїх виробів, а гурток "Чайка" здобув нагороду за оригінальність. Однак, признання належить цілому куреневі юначок із Клівленду за вмiле проведення цього базару, який дав усім не лише моральне задоволення, але і матеріальне. Частину зароблених на базарі грошей призначено на допомогу потерпілим від повені українцям у Юго-славії.

Пл. розв. Адя Телішевська
28-ий Курінь УПУО-ок ім. Княгині Ольги, Клівленд, США

Чи Ви перевірили, доки заплачена Ваша передплата?!

● На наліпках біля адрес усіх наших передплатників надруковано, доки заплачена передплата за «Юнака». Число перед рискою означає місяць, а після rischi рік, доки заплачена передплата.

● Наша адміністрація друкує адреси передплатників на наліпках раз на чотири місяці, і тому лише щочотири місяці ми маємо змогу змінити дати заплачених передплат.

● З уваги на більший наклад «Юнака» (3,500 примірників) ми не маємо змоги щомісяця робити на адресах поправки дат заплачених передплат.

● Останній раз ми друкували адреси передплатників «Юнака», які вживаємо при експедиції, при кінці серпня ц. р. Усі передплати, що дійшли до нас після 1 вересня ц. р., не зазначені на наліпках з адресами, тому прохаємо наших передплатників їх у нас не реклямувати.

Нова зміна дат заплачених передплат за «Юнака», що вплинули до нашої Адміністрації після 1 вересня ц. р., буде зроблена аж у грудні ц. р., коли знову друкуватимемо адреси наших передплатників для висилки «Юнака».

АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

НАШЕ Листування

● Дорогий Юначе! Наші наймолодші гуртки "Лисиці" і "Серни" висилають Вам \$12.00 на дві дарункові передплати "Юнака" для наших незаможних друзів. Ці гроші вони самі заробили на великодньому ярмарку і в той спосіб хочуть допомогти іншим. Бажаємо Вам якнайкращих успіхів та поширення цього нашого юнацького журналу між усіма пластунами. — Скоб! — Пл. розв. Марта Кандюк, курінна 18-го Куреня УПУО-ок ім. Олени Пчілки, Нью-Йорк, США.

● Наш співочий гурток "Незабудьки" вже від початку року виступає на різних імпрезах. Частину із нашого заробітку хочемо призначити на дві дарункові передплати для наших друзів. Рішення, кому ці передплати призначити — залишаємо Вам. У залученні пересилаємо чек на \$12.00. Остаємось з пластовим привітом — Скоб! — Пл. розв. Міра Одежинська, гурткова Гуртка УПУО-ок "Незабудьки", Філадельфія, США.

● ...Читаючи Ваш дорогоцінний журнал, наведу мушу признатись, що кращого журналу я дотепер не мав. Прекрасні статті. Прошу прийняти від мене щирі gratulacii. Нехай Всевишній допомагає Вам у дальшій праці на славу Божу та Пласту. Також долучую грошовий переказ на двадцять доларів, а саме: моя передплата на 2 роки — \$12.00, дарункова передплата для одного юнака — \$6.00 і на пресовий фонд — \$2.00. — Щиро Вас здоровлю — із християнським привітом! — Степан Куриwach, Саскатун, Канада.





ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД «ЮНАКА» ЗА ЧЕРВЕНЬ І ЛИПЕНЬ Ц. Р.

Із збірки пл. уч. Ореста Ганаса в Балтімор, США, на яку склали: Дора Хариш — \$5.00, Оля Ганас — \$4.00, Ангелина Талан — \$3.00; по \$2.00 — Марія Бұлавка, Олекса Ганас, Галина Пісецька і Євгенія Чорняк, по \$1.00 — Роман Ганас, Адам Марковський, Ольга Сұшко і Валя Снігуря, разом	\$26.00
Від учасників Пласту в Саскатуні у спортовому турнірі в Саскатуні, Канада	25.00
Ольга Федун, Клівленд, США, замість квітів на свіжу могилу бл. п. ст. пл. Оксани Грушкевич із Дітройту, США	15.00
Гері і Надія Дзюковські, Боффало, США, замість квітів на свіжу могилу бл. п. ст. пл. Оксани Грушкевич з Дітройту, США	10.00
Д-р Олександр і Дарія Якубовичі, Парма, США, замість квітів на свіжу могилу бл. п. ст. пл. Оксани Грушкевич, Дітройт, США	10.00
пл. юн. Зоряна Смаль-Стоцька, Клівленд, США	10.00
ст. пл. Юрій Тарасюк, Трентон, США	10.00
Старші пластунки з колишнього гуртка УПЮ-ок "Волошки" з Клівленду, США, — замість квітів на могилу їхньої доброї подруги св. п. ст. пл. Мотрі Грушкевич, Клівленд, США	10.00
пл. сен. Ігор СухOVERський, Освіго, США	9.00
пл. сен. Богданна Титла, Гасбрук, США	9.00
пл. юн. Оксана Радь, Торонто, Канада	8.00
ст. пл. Тамара Юревич, Лондон, Англія	8.00
пл. юн. Богдан Матис, Етобіко, Канада	8.00
пл. сен. Леонід Бачинський, Клівленд, США	6.00
пл. юн. Адріян Целевич, Вільмет, США	5.00
Олекса Атаманчук, Бремpton, Канада	5.00
пл. сен. Марія Козак, Дітройт, США	5.00
пл. сен. Оксана Генгало, Філадельфія, США	4.00
пл. юн. Ліда і Христя Кұсяки, Парма, США	4.00
ст. пл. Марта Качмарська, Джемейка, США	4.00
пл. юн. Андрій Кмета, Джексон Гайтс, США	4.00
пл. юн. Оксана Сидоряк, Нью-Йорк, США	4.00
пл. юн. Орест Мороз, Гастінгс он Гадсон, США	4.00
пл. юн. Євгенія, Христя і Орест Гұляки, Торонто, Канада	4.00

пл. юн. Ліда і Андрій Малецькі, Торонто, Канада	4.00
пл. юн. Христя Кий, Валлінгфорд, США	4.00
пл. юн. Богданна Бойко, Торонто, Канада	4.00
пл. юн. Ярема Бохняк, Гамільтон, Канада	4.00
пл. юн. Галя Жгұта, Севен Гіллс, США	4.00
пл. юн. Роман Коропецький, Мурстави, США	4.00
пл. сен. Іван Гұла, Чікаго, США	4.00
пл. юн. Юрій Цурковський, Торонто, Канада	4.00
ст. пл. Олег і пл. юн. Рұта Лисяки, Монтреаль, Канада	4.00
пл. юн. Петро Кобзар, Гантер, США	4.00
пл. сен. Микола Голіян, Лейквуд, США	4.00
пл. сен. Василь Коваль, Монтреаль, Канада	4.00
пл. юн. Радомир і Люба Білаші, Вінніпег, Канада	4.00
пл. юн. Анна і Орест Турчиневичі, Торонто, Канада	4.00
пл. сен. Марія Малиновська, Дітройт, США	4.00
пл. юн. Юрій Шұтер, Рочестер, США	3.00
пл. юн. Олесь і Марія Лабұнкі, Філадельфія, США	3.00
пл. уч. Оленка і ст. пл. Богдан Чмоли, Боффало, США	3.00
пл. юн. Оленка Поліщук, Вотервілет, США	3.00
пл. сен. Ярослав Рак, Мейпелвуд, США	3.00
пл. сен. Галина Пісецька, Балтімор, США	3.00
пл. юн. Юрій Чернига, Блумфілд, США	3.00
пл. сен. Осип Стецұра, Бронкс, США	3.00
пл. юн. Борис Яценків, Чікаго, США	2.50
пл. юн. Віктор Онұфрйчук, Одубон, США	2.00
пл. сен. Міляс Лебедович, Дітройт, США	2.00
пл. сен. Лариса Микита, Лорейн, США	2.00
пл. юн. Аркадій Чұмак, Оттава, Канада	2.00
пл. юн. Всеволод Петрів, Коммервіл, США	2.00
ст. пл. Марія Горбай, Едмонтон, Канада	2.00
пл. юн. Юрко Петрів, Коммервіл, США	2.00
пл. юн. Марія Ратич, Філадельфія, США	2.00
Степан Куривчак, Саскатун, Канада	2.00
пл. юн. Володимир і Богдан Максимові, Торонто	2.00
пл. юн. Роксоляна Демчук, Васакі, США	2.00
пл. сен. Володимир Гнатківський, Бейсайд, США	2.00
пл. юн. Петро Крамарчук, Торонто, Канада	2.00
ст. пл. Ярема Келебай, Монтреаль, Канада	2.00
пл. юн. Ліда і Марта Винницькі, Торонто, Канада	2.00
пл. юн. Олександр Стеткевич, Дельмар, США	2.00
пл. сен. Юрій Раковський, Стоні Брук, США	2.00
пл. юн. Іван і Степан Гұсяки, Бруклін, США	2.00
пл. сен. Володимир Островський, Торонто, Канада	2.00
пл. юн. Юрій і Олександр Трусевічі, Торонто	2.00
пл. юн. Юрко Горгота, Гвелф, Канада	2.00
пл. юн. Олесь Дажене, Монтреаль, Канада	2.00
пл. юн. Ліда Кұхаришин, Едмонтон, Канада	2.00
пл. юн. Ростислав Декайло, Флашінг, США	2.00
пл. юн. Рома Гұцұляк, Ошава, Канада	2.00
пл. юн. Леся Романів, Іслінгтон, Канада	2.00
пл. юн. Яромир Лозинський, Рочестер, США	2.00
пл. юн. Олександра Сұшків, Енгелвуд, США	2.00
пл. юн. Данұся Шебұнчак, Монклер, США	2.00
пл. юн. Арета Ракоча, Коговз, США	1.00
пл. юн. Ірина Максимюк, Такома Парк, США	1.00
пл. юн. Мирон Клос, Джемейка, США	1.00
пл. юн. Тарас Борковський, Йонкерс, США	1.00
пл. юн. Ярополк Скальчук, Філадельфія, США	1.00
пл. розв. Ігор Стельмах, Гартфорд, США	1.00
пл. юн. Роман Дранжевський, Монтреаль, Канада	1.00
пл. юн. Христя Гриценко, Еверет, США	1.00

пл. юн. Марта Ройовська, Бруклін, США	1.00
пл. юн. Роман і Марта Науми, Нью-Йорк, США	1.00
пл. юн. Ольга Коваль, Йонкерс, США	1.00
пл. юн. Рома і Терен Пашковські, Торонто, Канада	1.00
пл. юн. Надя Гарапа, Торонто, Канада	1.00
пл. юн. Адріяна Тимак, Піттсбург, США	1.00
пл. юн. Богдан і Іриней Головінські, Елізабет, США	1.00
пл. юн. Іванна Бульба, Філадельфія, США	1.00
пл. юн. Юрій Стасюк, Вудсайд, США	1.00
пл. юн. Мирон Гудз, Гартфорд, США	1.00
пл. юн. Роман Балабан, Торонто, Канада	1.00
пл. сен. Олексій Сагайдаківський, Бремpton, Канада	1.00
пл. юн. Оріся Трешневська, Ірвінгтон, США	1.00
пл. юн. Юрій і Наталя Ключаси, Іслінгтон, Канада	0.50
Разом у цьому списку \$373.00	

● Усім жертводавцям складаємо на цьому місці нашу щирішу подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

● Усіх тих, що в цьому році ще не склали своїх датків на пресфонд "Юнака", прохасмо зробити це як найшвидше.

● ХТО ЧЕРГОВИЙ?

У глибокому смутку повідомляємо все пластове братство, що 18 липня 1970 року несподівано відійшли від нас, перервавши передчасно свою мандрівку до Великої Мети, активні пластуни, виховниці із Клівленду та Дітройту, членки 18-го Куреня УСП-ок "Шостокрилі" світлої пам'яті

ст. пл. МОТРЯ ГРУШКЕВИЧ-БІГУН

і

ст. пл. ОКСАНА ГРУШКЕВИЧ

Похорон ст. пл. Мотрі Грушкевич-Бігун відбувся 22-го липня ц. р. при участі великої кількості пластунок і пластунів та громадянства міста Клівленд на цвинтар св. Петра і Павла.

Похорон ст. пл. Оксани Грушкевич відбувся 25-го липня ц. р. при участі пластунок і пластунів та громадянства Дітройту на цвинтар Маунт Олівет.

Складаємо сердечні вислови співчуття Родинам обидвох пластунок, як також членкам 18-го Куреня УСП-ок "Шостокрилі".

**КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА
у США**

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

**ст. пл. ОКСАНИ ГРУШКЕВИЧ
з Дітройту**

що так передчасно і несподівано відійшла у Вічність складаємо на пресфонд "Юнака" 15.00 дол.

**Проф. д-р КІРІШНЕР і СПІВРОБІТНИКИ
Хемічного факультету при Вейн Стейт
Університеті у Дітройті, США**



У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів, Знайомих та все Бластове Братство, що 18 липня ц. р. згинула трагічною смертю в автомобільовій катастрофі в дорозі до Вашингтону наша найдорожча і невіджалувана доня, сестра, тета і кузинка

св. п. ст. пластунка

ОКСАНА МЕЛЯНІЯ ГРУШКЕВИЧ

членка Куреня УСП-ок "Шостокрилі", виховниця і колишня кошова у Пластовій Станції Дітройт.

Відійшла Вона від нас на 25-тому році життя, повна надій і мрій, із любов'ю до людей і природи.

Панахиди відправлено 23 і 24-го липня ц. р., о год. 7-мій увечері у похоронному заведенні Бугая при вул. Коммор ч. 3103, а похоронні відправи відбулися в суботу, 25-ого липня ц. р., у церкві Непорочного Зачаття у Дітройті. Поховано Покійну на місцевому католицькому цвинтарі "Маунт Олівет".

Опечалені

ІРИНА — мати

ВОЛОДИМИР І ЯРОСЛАВ — брати

БОГДАННА КУЗЬМЯК — двоюрідна сестра

РОМА КУЗЬМЯК — сестринка

Д-Р МИКОЛА І МАРІЯ ГРУШКЕВИЧІ — стрийко і стриянка

АНДРІЙ ГРУШКЕВИЧ — стрисчний брат

Ближча і дальша родина у США і в Україні

У глибокому смутку повідомляємо все Пластове Братство, що за Божою волею в суботу, 18 липня 1970 р., після трагічної автомобільової катастрофи відійшли на

Вічну Ватру

ініціаторка і співосновниця нашого Куреня

св. п. Подруга

СТ. ПЛ. МОТРЯ ГРУШКЕВИЧ-БИГУН

на 28-ому році життя

та

активна членка нашого Куреня

св. п. Подруга

СТ. ПЛ. ОКСАНА ГРУШКЕВИЧ

на 25-ому році життя,

які завжди і всеціло були втіленням і виконавцями нашого курінного гасла: "Летіти понад будні — прямувати до висот!" — Нехай добра пам'ять про наших Покійних Подруг назавжди залишиться поміж нами!

ПРОВІД І ЧЛЕНКИ

18-ОГО КУРЕНЯ УСП-ОК

"ШОСТОКРИЛІ"

Замість квітів на свіжі могили

моїх Подруг на моєму першому пластовому таборі

св. п. старших пластунок

МОТРИ І ОКСАНИ ГРУШКЕВИЧІВ

складаю 6.00 дол. на дарункову передплату

"Юнака" для неможливої юначки.

Пл. розв. ІРКА ЯСІНСЬКА

Вашінгтон, США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

СТ. ПЛ. ОКСАНИ ГРУШКЕВИЧ

склали на пресфонд "Юнака":

ОЛЬГА ФЕДУН, КЛІВЛЕНД, США, — 15.00 дол.
ГЕРІ І НАДІЯ ДЗІКОВСЬКІ, Бюфало, США, — 10.00 дол.

Д-Р ОЛЕКСАНДЕР І ДАРІЯ ЯКУБОВИЧІ, Парма, США, — 10.00 дол.

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

СТ. ПЛ. ОКСАНИ ГРУШКЕВИЧ

з Дітройту, США,

складасмо 15.00 дол. на пресфонд "Юнака".

СТЕПАНІЯ І ТЕОДОР БАЛКИ

Гартфорд, США

Замість квітів на свіжу могилу

БЛ. П. СОФІЇ ФЕНИК

складаю 15.00 дол. на пресфонд "Юнака".

Пл. сен. ЛЮБА ГАРБАЧЕВСЬКА

Монтреаль, Канада

Замість квітів на могили передчасно
і трагічно згаслих молодих подруг

світлої пам'яті

СТ. ПЛ. МОТРИ ГРУШКЕВИЧ-БИГУН

і

СТ. ПЛ. ОКСАНИ ГРУШКЕВИЧ

складаю 10.00 дол. на пресфонд "Юнака".

Пл. сен. ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

Нью-Йорк, США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

СТ. ПЛ. ОКСАНИ ГРУШКЕВИЧ

складасмо 25.00 дол. на пресфонд "Юнака".

з Дітройту, США,

ЛЮБА І РОМАН ТИМЧУКИ

Нью-Йорк, США

Замість квітів на свіжу могилу

нашої доброї Подруги і визначної пластунки

св. п.

СТ. ПЛ. МОТРИ ГРУШКЕВИЧ

складасмо 10.00 дол. на пресфонд "Юнака".

Старші пластунки із Клівленду,

колишні членки гуртка УПЮ-ок "Волошки".

За Провід Гуртка:

СТ. ПЛ. ОЛЯ ВИННИЦЬКА

Дітройт, США

Наша поштіа

● Дорогий "Юначе"! В долученні пересилаю допис про трагічно померлих внаслідок автомобілевого нещасливого випадку св. п. старших пластунок Мотри і Оксани Грушкевичів. Замість квітів на могилу моїх подруг на моєму першому пластовому таборі посилаю чека на \$6.00 як дарункову передплату для пластунки, що сама не спроможна собі передплатити "Юнака". — Скоб! — **Пл. розв. Ірка Ясінська, Вашингтон, США.**

● Прочитавши "Юнака" з квітня ц. р., наш гурток УПЮ-ок "Лебідки" постановив зробити гурткове добре діло, себто зібрати гроші і післати їх на відновлення могили Софії Русової у Празі. Ми зібрали багато цікавих вісток з нашої та інших пластових станиць, як також кілька статей і видали одноднівку. Цю одноднівку ми назвали: "Я, Ти і Ми" і продавали її на Святі весни. Зібравши таким способом гроші, ми тепер звертаємося до Вас і прохаємо надіслати нам адресу, на яку ми могли б вислати наш заробіток на відновлення могили Софії Русової. Заздалегідь дуже дякуємо за Вашу відповідь і щиро вітаємо. — Скоб! — За гурток УПЮ-ок "Лебідки" в Чикаго, США: **пл. уч. Лариса Оленіч, гурткова, пл. уч. Христия Тарасенко, писар.**

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

для Ваших друзів і друзів з приводу їх дня народження, іменин, різдвяних чи великодніх свят, успішного закінчення шкільного року чи інших подібних нагод — це

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"



НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК для юнака чи юначки при кожній нагоді — ЦЕ ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА". • Наша акція у справі дарункових передплат "Юнака", що в першу чергу призначені для зразкових, але незможних юнаків і юначок з європейських і південно-американських країн, наводить серед наших читачів шораз то більше зрозуміння. • ЗРОБІТЬ І Ви "ДОБРЕ ДІЛО" та зголосіть ОДНУ ДАРУНКОВУ ПЕРЕДПЛАТУ до нашої адміністрації!

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ

що вплинули в травні, червні і липні ц. р.

1. Софія, Орест, Ярка, Леся і Юрій Коморовські, Філадельфія, США, замість квітів на могилу бл. п. Володимира Левицького, 5 дарункових передплат для української парафіяльної школи у Відні, Австрія
2. Степан Куривчак, Саскатун, Канада, для юнака в "Українській Папській Малій Семінарії" в Римі, Італія.
3. Гурток УПЮ-ок "Незабудьки", Філадельфія, США, для юнака в Аргентині і для юнака в Парагваю.
4. Ангелина Талан, Балтімор, США, для юначки в Югославії.
5. Яків Остафійчук, Торонто, Канада, для юнака в Німеччині.
6. Іван Герчук, Торонто, Канада, для юначки в Торонті (вдруге).
7. 34 Курінь УПЮ-ок ім. 500 Героїнь з Кінгіру, Сиракузи, США, 5 дарункових передплат для юнацтва в Польщі.
8. Пл. сен. Марія Козак, Дітройт, США, 2 дарункові передплати для 2 юнаків в Дітройті і 2-ох юнаків в Ютиці, США.

9. ОУА "Самопоміч", Балтімор, США, для юнака в Бразилії.

10. Пл. розв. Ірка Ясіньська, Вашингтон, США, замість квітів на могили св. п. ст. пл. Мотрі і Оксани Грушкевичів (з Клівленду і Дітройту, США), що загинули трагічно в автомобільовій катастрофі, — для юначки в Аргентині.

11. 14-ий Курінь УПЮ-ок ім. Олени Теліги у Філадельфії, США, з продажу власного печива, 4 дарункові передплати для юначок в Європі.

12. Пл. розв. Ігор Стельмах, Гартфорд, США, із зароблених грошей на пластовому таборі новаків на оселі "Бобрівка" для юнака в Югославії.

Разом 25 нових дарункових передплат.

• Останнє наше повідомлення про дарункові передплати було поміщене в "Юнаку" за травень ц. р. (ч. 5). Разом з попередньо проголошеними досі зголошено 465 дарункових передплат. За ці передплати ми посилали досі наш журнал "Юнак" зразковим, але незможним юнакам і юначкам, головню з європейських і південно-американських країн, які бажають регулярно одержувати і читати "Юнака", але самі, на жаль, не спроможні заплатити за нього передплату.

• Маємо ще інші адреси незможних юнаків і юначок головню з європейських і південно-американських країн, для яких потрібно заплатити дарункові передплати.

• ХТО ЧЕРГОВИЙ ЗРОБИТЬ "ДОБРЕ ДІЛО" І ЗГОЛОСИТЬ ДАЛЬШІ ДАРУНКОВІ ПЕРЕДПЛАТИ?!

ДАТОК НА ДАРУНКОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Пл. сен. Степан Щуровський з Дітройту прислав нам чека на \$15.70 разом із листом такого змісту: "Посилаю \$15.70 на три дарункові передплати для незможних юначок у Європі або Південній Америці. Є це даток від трагічно померлої св. п. ст. пл. ОКСАНИ ГРУШКЕВИЧ з Дітройту. Згадана грошова сума походить із одержаної дивіденди від УНСоюзу, якої одначе св. п. Подруга Оксана не використала".



УСМІХНИСЯ!



ТАБОРОВІ УСМІШКИ

Першого дня таборування юнаків комендант табору бігає, дає накази і виглядає до краю втомлений.

— Війтись Бога, Богдане, — кричить до нього знайома сеньйорка — що з Вас залишиться до кінця табору, якщо будете завжди так бігати?

— "Пластовий дух" — відповів спокійно друг комендант.

На пластову оселю приїздить молодий урядовець із санітарної служби. Переглянувши точню всі споруди, включню із справжніми таборовими лятринами, він трохи недовіріливо питає при прощанні комендантку і і бунчужну табору:

— Чи ви певні, що ви тут живете добровільно?

Прем'єра в Торонті

двох фільмів:

„КНЯЖА ДОБА УКРАЇНИ“ І „ЧУЖИНКА В ГОЛЛІВУДІ“

у п'ятницю, 25 вересня 1970 р., о 8 год. вечора

в кінотеатрі: NORTOWN Theatre

875 EGLINTON ST. WEST рiг BATHURST -- TEL.: 789-7127

ПРОДУКЦІЯ ФІРМИ „РОДА“ В ГОЛЛІВУДІ, ВЛАСНИКОМ ЯКОЇ Є ІНЖ. РОДІОН СЛІПІЙ

„Княжа доба України“

(в кольорах)

Це документальний, історично-наукового змісту фільм про Україну, представляє незаперечними фактами українську загальну справу й інформує чужий світ про велику Українську Націю, — забуту нілним світом. Доказує історичними фактами про високу культуру України і славу, коли Україна захищала Європу перед азійськими ордами, а нині вона закована важкими кайданами, в неволі на своїх пребагатих землях.

По прем'єрі будуть висвітлені ці два фільми в цьому самому кінотеатрі кожного дня впродовж наступних тижнів. Хто бажає бути на прем'єрі, повинен закупити квитки кілька днів наперед в кінотеатрі „Нортан“.

„Чужинка в Голлівуді“

(в кольорах)

Це комерційний фільм-драма зі змістом правдивої події, про яку писала вся американська преса. Багато сцен відіграно на вулицях в місті Лос-Анджелесі й Голлівуді. Фільмові критики зачислили той фільм до першої технічної якості тому, що в драмі є представлена краса згаданих міст, правдива подія і пересторога для молодих дівчат, що приїжджають до розрекламованого Голлівуду.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той долар, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

● ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 5% ДИВІДЕНДИ.

● КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

**ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ
ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!**

● Ощадністі
вклади без права
виписувати чеки

● Термінові вклади
(більші суми)
на 2 і більше років

6 $\frac{1}{2}$ %

7 $\frac{3}{4}$ %

- Студійні ощадністі вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Дасмо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.

140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario

Phone: 366-9863 & 366-4547



**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком
 - кораблем
 - поїздом
 - автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

Plast, Inc. - KPS
140 Second Ave
New York, N.Y. 10003

Comp.

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W., Toronto 9, Ont., Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED



СИНИЦЯ



СОЛОВЕЙ



ЛАСТІВКА



ПІДСНІЖНИК



БАРВІНОК



ФІЯЛКА



БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей



БОРСУК



ІЖАК



КАЖАН



БОБЕР



САЙГАК



ЛИС



РИСЬ



ЗАЄЦЬ



ВЕДМІДЬ



ВОВК



ОЛЕНЬ



ЛЕОПАРД



КОБРА



ОРЕЛ



СОКІЛ



ГОТУР



ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожночасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ»
ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!